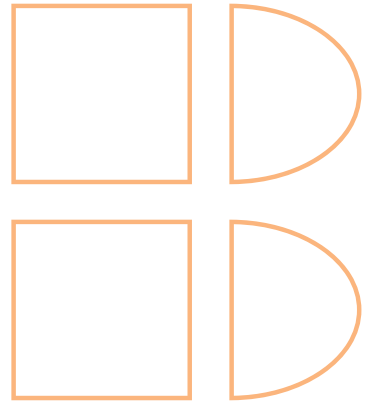

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

 HIPOTEKARNA BANKA

2010

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2010. GODINU

Izveštaj predsjednika Odbora direktora
i izveštaj glavnog izvršnog direktora

Izvještaj predsjednika Odbora direktora

Dame i gospodo, dragi klijenti, partneri i akcionari,
U ime Odbora direktora, imam čast predstaviti vam godišnji izvještaj Hipotekarne banke AD Podgorica za 2010. godinu.

Nakon perioda izrazite međunarodne finansijske nestabilnosti i globalnog ekonomskog usporavanja, uslovi su se osjetno poboljšali u 2010. godini. Međunarodni finansijski sistem se stabilizovao i započeo oporavak. Zaustavljen je pad globalne ekonomije i počeo je rast i to tempom koji je iznenadio mnoge. U eurozoni, fiskalno zatezanje i rebalansi uzrokovali su rast u nekim zemljama. Novi regulatorni zahtjevi postali su još konkretniji u svijetlu krize. Pravila "Basel III", nedavno odobrena od strane G20, su samo početak.

Odbor direktora je blisko saradivao sa menadžerskim timom po mnogim pitanjima. Uspješno izvršenje naše strategije zahtijevalo je od nas usredsređenje na ključne segmente tržišta, na dalju angažovanost prema klijentima, na upravljanje troškovima, na efikasno korišćenje kapitala, na nizak nivo rizika i pribavljanje kvalitetnih sredstava. Uspijevajući u postizanju ovih postulata, omogućili smo dalji rast profita Banke i korist za akcionare, kao i približavanje cilju da postanemo priznati kao jedna od najboljih finansijskih kompanija u zemlji. Imamo izvrsnu platformu za budućnost, uspostavljene jake finansijske i operativne smjernice i zbog toga smo sigurni da ćemo biti u mogućnosti da i dalje širimo i unapređujemo poslovanje u godinama koje dolaze.

Ovaj izvještaj vam prezentiramo na kraju još jedne uspješne godine, godine u kojoj smo povećali profitabilnost. I ove godine rasli smo brže od domaćeg tržišta. Banka je uspjela da poboljša svoj tržišni udio kao i sve relevantne parametre u periodu kada smo ostvarili rast dobiti od 22,46%. Krajem 2010. godine, koeficijent solventnosti je iznosio 15,54%, uz povrat na kapital od 5,97%.

Kao organizacija, napravili smo značajan napredak u 2010. godini, ostvarivši značajan rast u našoj osnovnoj djelatnosti i smanjenje rizika u poslovanju, ujedno povećavajući profitabilnost. Banka je, takođe, ojačala svoju bazu kapitala. Zahvaljujući dobro odabranim operativnim modelima, povećanje kapitala ostvareno je zbog povećanja profitabilnosti u gotovo svakom aspektu poslovanja.

Jačanje kapitala će nastaviti da bude prioritet za Odbor direktora i ubuduće. Pri tome, napravili smo značajan napredak ka stvaranju jake i stabilne banke koja još bolje služi našim klijentima. Samo fokusirajući se na njihove potrebe i nudeći klijentima proizvode i usluge koji te potrebe kvalitetno zadovoljavaju, možemo očekivati da ćemo ostati uspješni i u budućnosti i donijeti koristi za naše akcionare kao i za širu javnost.

Želim da se zahvalim našim zaposlenima na njihovoj posvećenosti i trudu i u protekloj godini, našim klijentima, koji su nam dali priliku da zadovoljimo njihove potrebe i našim akcionarima na njihovoj vjeri u svijetlu budućnost Hipotekarne banke.

Sigilfredo Montinari
Predsjednik Odbora direktora

Izveštaj glavnog izvršnog direktora

Poštovani klijenti, partneri, akcionari,
čast mi je predstaviti vam godišnji izvještaj o poslovanju Hipotekarne banke AD Podgorica u 2010. godini.

Prošle godine globalna ekonomija je pokazala znake oporavka, dajući nam signal da je najgore već za nama, ali ostavljajući posljedice sa kojima moramo nastaviti da se uspješno nosimo. Pravovremenim uočavanjem prvih znakova slabljenja ekonomske krize u svjetskim razmjerama i adekvatnom, dugoročno definisanom, poslovnom politikom i strategijom, uz visoku profesionalnost u radu, Hipotekarna banka uspjela je da 2010. godinu završi sa rastom ostvarenog profita, iako je to bila godina velikih izazova za bankarski sektor zemlje u cjelini.

U 2010. godini došlo je do stabilizacije bankarskog sektora u Crnoj Gori. Pokrenute su inicijative za rješavanje značajnih pitanja koja opterećuju bankarski sektor. Dosadašnji rezultati obećavaju pozitivan pomak, prvenstveno u izmjeni regulative, koja je zahtijevala unapređenje i postepeno prilagođavanje međunarodnim računovodstvenim standardima. Postignut je značajan efekat i po pitanju smanjenja nerealan visokih kamata na štednju, koje su dovele do povećanja kamata na kredite građanima i privredi. Na rast kamatnih stopa je, takođe, uticao i odliv depozita iz prethodnih godina, kao i poljuljano povjerenje u bankarski sektor. Ovaj problem je tokom 2010. godine u velikoj mjeri prevaziđen, pa je trend pada kamata na štednju evidentan i dešava se u svim bankama, i nagovještava se period jeftinijih bankarskih izvora i kvalitetnijih rokova otplate.

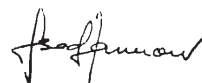
Na 2010. godinu, gledamo kao na veoma uspješnu. Ostvareno je povećanje svake aktivnosti, kao i poboljšanje svih relevantnih pokazatelja uspješnosti u svim segmentima poslovanja. Rast aktive u odnosu na prethodnu godinu iznosio je 29,32%, depoziti su uvećani 22,08%, ostvaren je rast kreditnih plasmana 31,67%, a na tržištu kapitala unaprijeđen je prošlogodišnji status sa otvaranjem nove organizacione cjeline sa novim uslugama. Banka je tokom cijele godine održavala propisani nivo likvidnosti, ročnu usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza, deviznu usklađenost, te visoku stopu adekvatnosti kapitala. Investirajući dio sredstava u finansijske instrumente namijenjene prodaji, stvoren je portfolio hartija od vrijednosti, koji ujedno služi i kao sekundarni izvor likvidnosti i kao izvor dodatne profitabilnosti.

Očekujemo da i ove godine nastavimo koristiti povoljnije izvore finansiranja. To se prvenstveno odnosi na sredstva od Evropske Investicione Banke i ostalih fondova koji obezbjeđuju linije za kreditiranja malih i srednjih preduzeća. Sredstva obezbijedena na ovaj način znatno su povoljnija od drugih izvora koje uobičajeno koristimo, a Hipotekarna banka je svojim rezultatima pokazala da je dorasla izazovu odabira ekonomski zdravih i održivih projekata malih i srednjih preduzeća.

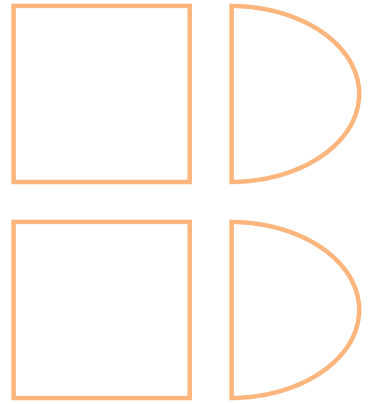
Hipotekarna banka će i dalje podsticati kreditne aktivnosti u svim segmentima, uz smanjenje kamatnih stopa i adekvatnu procjenu rizika. Posebnu pažnju usmjerićemo na procesne promjene i inovacije u cilju unapređenja efikasnosti i poboljšanja kvaliteta poslovanja, kako bismo na brži i jednostavniji način zadovoljili potrebe naših klijenata. Najviši standard u kvalitetu usluge, sposobnost anticipiranja potreba naših klijenata i kreiranje dugoročno održivog poslovnog modela, nastavljaju biti naša orijentacija u budućem periodu.

Na kraju, u ime menadžmenta Hipotekarne banke, kao i u svoje lično ime, želim da izrazim posebnu zahvalnost našim cijenjenim klijentima na ukazanom povjerenju, uvažanim akcionarima na izraženoj podršci, a svim saradnicima i zaposlenima na pokazanoj profesionalnosti i saradnji.

Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

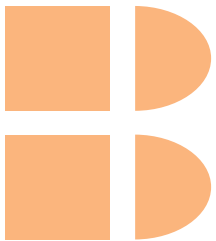
SADRŽAJ

1.	]	Pregled crnogorske ekonomije u 2010. godini	9
2.	]	Pregled poslovanja Banke	15
3.	]	Finansijski izvještaji na 31. decembar 2010. godine i izvještaj nezavisnog revizora	43
4.	]	O Banci	107

1.] Pregled crnogorske ekonomije u 2010. godini

Makroekonomija

Makroekonomska kretanja u 2010. godini karakteriše niska inflacija, rast industrijske proizvodnje i proizvodnje u šumarstvu, rast usluga u turizmu, trgovini i pojedinim segmentima saobraćaja u odnosu na prethodnu godinu. Depoziti i kapital banaka su u porastu, dok su krediti smanjeni. Neto priliv stranih direktnih investicija za jedanaest mjeseci 2010. godine je i dalje visok, iako niži u odnosu na isti period prethodne godine, zbog izostanka velikih privatizacija.

BDP

U prvoj polovini 2010. ekonomska aktivnost se stabilizovala, a u posljednja dva kvartala bilježila rast. Treći kvartal 2010. godine pokazuje značajniji oporavak zasnovan na povoljnim rezultatima turističke sezone, kao i oporavak u sektoru industrijske proizvodnje. Procjena je da će BDP u ovoj godini biti približno 3.025 miliona eura.

Fizički obim industrijske proizvodnje, nakon teškoća u prvoj polovini prethodne godine, za 11 mjeseci je dostigao nivo koji je 14,7% veći u odnosu na isti period iz 2009. godine. Od posebnog je značaja ostvareni rast proizvodnje u KAP -u, kao i u sektorima proizvodnje električne energije i rudarstva, koja mogu dovesti i do većeg rasta od planiranog od 0,5% u 2010. godini.

Pokazatelji turističkog prometa pokazuju da je i pored uticaja krize, broj noćenja za deset mjeseci 2010.godine povećan 5,5 % i pritom ostvaren ukupan prihod koji je 5,2% viši u odnosu na isti period 2009. godine.

Aktivnost u građevinarstvu, koje je naročito bilo pogođeno nelikvidnošću, pokazuje znakove oporavka. Promet u maloprodaji ima blag rastući trend.

Uočljiv je snažan rast izvoza, prije svega zbog većeg izvoza aluminijuma i evidentiranog izvoza električne energije, dok je uvoz robe na prošlogodišnjem nivou.

Što se tiče proizvodne strane BDP -a, oporavak crnogorske ekonomije će u velikoj mjeri zavisiti od daljeg rasta turizma, oporavka u građevinarstvu, saobraćaju i rasta prerađivačke industrije, kao i kretanja u sektorima koji su zabilježili značajan rast u 2010. godini, kao što su proizvodnja električne energije i rudarstvo.

Pregled ekonomskih indikatora

Lista indikatora	Trend 2010	Index 2010/2009	Komentari Ukupni indikator
A. TRAJNJA I TRGOVINA			
1. Platni promet - mjesečno (trend)	Blagi pad	Pad 5.9% (12 mjeseci)	▼ Postojan pad od početka 2008 uz blag oporavak u posljednjem kvartalu 2010
2. Promet u maloprodaji - mjesečno (trend)	Blagi rast trenda	Viši 2.47 % (11 mjeseci)	▲ Postojan blagi rast od početka godine
3. Uvoz - mjesečno (trend)	Stabilizovan u ovoj godini	Viši 0.57 % (11 mjeseci)	= Stabilan trend posle oštrog prilagodavanja u 2009. godini
4. Indeks potrošačkih cijena	Rast cijena u posljednja 3 mjeseca	Više 0.8 % (11 mjeseci)	= Cijene su stabilne uz blag rast u posljednjem kvartalu
B. FISKALNI PRIHODI			
B.			
5. Porezi na zarade - mjesečno (trend)	Blagi rast trenda	Viši 12.28 % (12 mjeseci)	▲ Rast poreza na zarade usljed uvođenja oporezivanja ostalih ličnih primanja, naplate neizmirenih obaveza
6. Indirektni porezi-mjesečno (trend)	Neznatan pad trenda	Viši 0.72 % (12 mjeseci)	= Blagi pad trenda zbog nešto niže naplate PDV-a u posljednjem kvartalu
C. PROIZVODNJA I PONUDA			
7. Industrijska proizvodnja	Rast trenda	Rast od 11.4 % (11 mjeseci)	▲ Značajan rast usljed rasta u rudarstvu i proizvodnji el. energije
8. Turizam-noćenja (trend)	Stabilizacija trenda	Viši 5,4 % (11 mjeseci)	▲ Blagi rast usljed bolje ljetnje turističke sezone
9. Promet u poljoprivredi i ribarstvu	Oštar pad trenda	Niži 14.9% (11 mjeseci)	▼ Oštar pad zbog nepovoljnih klimatskih prilika
10. Drumski transport	Blag silazni trend	Pad 1.8 % (11 mjeseci)	▼ Pad nivoa robnog transporta*
11. Vrijednost radova u građevinarstvu	Blagi pad	Niži 4.5 % (9 mjeseci)	▼ Blagi pad posle oštrog prilagodavanja u 2009
12. Izvoz-mjesečno (trend)	Snažan rast trenda	Viši 18,8 % (11 mjeseci)	▲ Snažan oporavak izvoza u 2010 godini usljed rasta cijena aluminijuma.
D. MONETARNI PODACI			
13. Privatni krediti	Pad odobrenih kredita	Niži 12,44 % (10 mjeseci)	▼ Niži nivo odobrenih kredita
14. Privatni depoziti	Blagi rast	Viši 6.79 % (10 mjeseci)	▲ Oporavak depozita zbog značajnog povećanja depozita stanovništva
15. Neto aktiva komercijalnih banaka	Pad	Niža 38.6 % (10 mjeseci)	▼ Pad je uzrokovan vraćanjem kredita majkama bankama
16. Blokirani računi - procenat	Dalji rast	Viši 2,1 % (Okt./Okt.)	▲ Dalji rast vrijednosti i procenta blokiranih računa
E. TRŽIŠTE RADA			
17. Zaposlenost**	Blagi pad	Blagi pad	▼ Pad zaposlenosti poslije privremenog sezonskog rasta
18. Nezaposlenost	Blagi rast	12.29% na kraju 2010. godine	= Rast broja nezaposlenih uz stabilizaciju u posljednjem mjesecu
19. Prosječna mjesečna bruto zarada	Blag rast	Viša 3 % (11 mjeseci)	= Povećanje je uzrokovano promjenom poreskog režima

* pad u sektoru robnog prevoza je viši nego što podaci pokazuju zbog privremenog povećanja obima u novembru 2010 zbog prevoza rude

** Zbog izmijenjenog izvora podataka podaci prije aprila 2010 nijesu uporedivi s kasnijim.

Direktne strane investicije

Neto priliv stranih direktnih investicija za devet mjeseci 2010. godine na nivou od 397,9 miliona EUR, pokazatelj je očuvanog interesovanja za ulaganja na ovom području (za 2010. godinu planiran priliv od 400 miliona EUR). U strukturi priliva stranih direktnih investicija dešavaju se pozitivne promjene, sa jačanjem udjela ulaganja u preduzeća i banke, uz smanjivanje učešća do nedavno dominantnih ulaganja u nekretnine.

Inflacija

Inflacija, mjerena indeksom potrošačkih cijena, u novembru 2010. godine u odnosu na decembar 2009. godine pokazuje rast od svega 0,6%. Na godišnjem nivou, potrošačke cijene su veće za 0,8%, dok je prosječni rast cijena u periodu januar-oktobar 2010. u odnosu na isti period 2009. godine iznosio 0,5%, što je, u uslovima relativno niske agregatne tražnje i nivoa potrošnje, predstavljalo faktor makroekonomske stabilnosti. Nakon stagnacije tokom većeg dijela godine, i po prvi put deflacije u avgustu, cijene su u posljednjem kvartalu zabilježile blagi rast. Na godišnjem nivou, porast indeksa potrošačkih cijena će biti ispod 1 %.

Razmjena sa inostranstvom

Pozitivne promjene dešavaju se i u sferi ekonomske razmjene s inostranstvom. Obim robne razmjene u periodu januar-oktobar 2010. godine iznosio je 1.619,4 mil. EUR, što je 2,1% više u odnosu na isti period 2009. godine. Pritom je vrijednost izvezene robe veća 14,1%, a uvezene robe za 0,2%. Deficit robne razmjene je 1.104,0 mil. EUR, ali je za 2,6% niži u odnosu na deficit iz 2009. godine.

Nezaposlenost

Posle pada nezaposlenosti od prvog kvartala 2010. godine, od avgusta je stopa nezaposlenosti postojano rasla, da bi se na kraju godine stabilizovala na 12.13% ili oko 32.000 nezaposlenih. Broj zaposlenih u prvih devet mjeseci ove godine, u prosjeku je bio manji za 3,7% u odnosu na isti period prethodne godine, dok je broj zaposlenih u septembru u odnosu na kraj prethodne godine bio viši za 2,7%. Posmatrano po pojedinim sektorima, najveći rast zabilježen je u poslovima sa nekretninama i iznajmljivanju 43%, drugim komunalnim, društvenim i ličnim uslugama 20%, finansijskom posredovanju 8,7%, trgovini na veliko i malo, opravka 7,8% i državnoj upravi i socijalnom osiguranju 0,7%. U svim ostalim sektorima zabilježen je pad broja zaposlenih u odnosu na isti period prethodne godine.

Emitovanje Euro obveznica

Crna Gora je 7. septembra 2010. godine debitovala na svjetskom tržištu kapitala emisijom euro obveznica (Eurobond), u iznosu od 200 miliona eura. Izlazak na tržište euro obveznica predstavlja veoma značajan korak u poboljšanju položaja Crne Gore kao konkurentnog učesnika na globalnoj ekonomskoj sceni. Po prvi put Crna Gora je izdala euro obveznice, čime su investitori pokazali povjerenje u finansije zemlje. Desilo se to u godini izrazitih nestabilnosti na evropskom finansijskom tržištu i kriza pojedinih zemalja eurozone, zbog čega se ovi rezultati mogu označiti kao uspjeh.

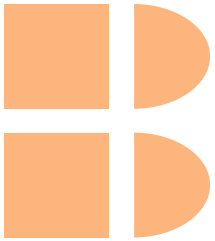
Za crnogorske hartije od vrijednosti postojalo je interesovanje od oko 600 miliona eura potražnje. To je jedinstven slučaj da zemlja koja se prvi put pojavljuje na tržištu obveznica ostvari tri puta veću tražnju od ponude. Za crnogorske hartije od vrijednosti bilo je zainteresovano preko 140 investitora iz 25 zemalja Evrope, Azije i Sjedinjenih Američkih Država. Obveznice čija je ročnost pet godina a kamatna stopa fiksirana na iznos od 7.875%, otkupilo je 125 investitora. To je jedinstven vid promocije zemlje, koju ne može obezbijediti nijedan kreditni aranžman ili drugi dužnički instrument. Treba istaći i činjenicu da se pomenuta hartija od vrijednosti već istog dana trgovala na sekundarnom tržištu.

13

(Izvor: Monstat, Centralna banka Crne Gore, Ministarstvo finansija)

2.] Pregled poslovanja Banke

Organizacija i osoblje

Banka je, zaključno sa 31.12.2010.godine, imala 155 zaposlenih, koji imaju potrebne kvalifikacije i informatičko-tehnošku osnovu za kvalitetno obavljanje bankarskih poslova. Od ukupnog broja zaposlenih, u radu s klijentima ("front office"), angažovano je 56% zaposlenih. Broj zaposlenih je povećan, u odnosu na 31.12.2009.godine, za 16. Prosječna starosna dob zaposlenih u Banci je 35,3 godina, a prosječni radni staž zaposlenih je 10,8 godina.

Banka je tokom 2010. godine otvorila ekspozituru u Podgorici, ul. Đoka Miraševića M3, u kojoj je upošljeno 3 radnika. Takođe, Odbor direktora je na sjednici održanoj u decembru mjesecu donio Odluku o osnivanju filijale Banke u Ulcinju, kojom je predviđeno da filijala u Ulcinju otpočne sa radom najkasnije do kraja prvog kvartala 2011.godine, a koja bi upošljavala 4 nova radnika.

Obrazovna struktura zaposlenih je: 4 (četiri) zaposlena su magistri nauka (Mr), 75 (sedamdesetpet) zaposlena sa visokom stručnom spremom (VSS), 9 (devet) zaposlenih imaju zvanje bachelor, 15 (petnaest) sa višom stručnom spremom (VŠ), 52 (pedesetdva) sa srednjom stručnom spremom.

Organi upravljanja bankom

Organi upravljanja bankom su: Skupština akcionara i Odbor direktora. Skupštinu banke čine svi akcionari Banke. Članove Odbora direktora, kao organa upravljanja Bankom, bira i imenuje Skupština akcionara. Odbor direktora Banke ima 5 (pet) članova i većina nije zaposlena u Banci. Stalna tijela Odbora direktora Banke su: Odbor za reviziju i Odbor za upravljanje kreditnim rizikom.

1. Odbor direktora Hipotekarne banke AD:

- Sigilfredo Montinari, predsjednik
- Božana Kovačević, zamjenik predsjednika
- Snježana Pobi, član
- Renata Vinković, član
- Esad Zaimović, član

2. Odbor za reviziju Hipotekarne banke AD:

- Marko Žigmund, predsjedavajući
- Božana Kovačević, član
- Jovan Papić, član

3. Odbor za upravljanje kreditnim rizikom Hipotekarne banke AD:

- Renata Vinković, predsjedavajući
- Esad Zaimović, član
- Snježana Pobi, član

4. Izvršni direktori Hipotekarne banke AD:

- Esad Zaimović, glavni izvršni direktor
- Jelena Vuletić, izvršni direktor za poslove upravljanja rizicima
- Ana Golubović, izvršni direktor za komercijalne poslove
- Aleksandar Mitrović, izvršni direktor za poslove finansija i informatike

Skupština akcionara Banke

Skupština akcionara Banke je u 2010.godini održala dvije sjednice, koje su, imajući u vidu materijale koji su bili predmet razmatranja i odlučivanja imale karakter redovne (godišnje) sjednice i vanredne sjednice. Na XII redovnoj sjednici (održanoj dana 23.06.2010.g.), Skupština akcionara Banke je razmotrila Godišnji izvještaj o poslovanju Hipotekarne banke AD Podgorica za 2009. godinu sa izvještajem spoljnog revizora i donijela Odluku o raspodjeli dobiti za 2009.godinu kojom se dobit ostvarena u 2009.godini rasporedjuje za pokriće gubitaka iz predhodnih obračunskih perioda.

17

Na vanrednoj sjednici Skupštine akcionara Banke (održanoj dana 20.12.2010.g.), donešena je Odluka o izmjenama Statuta Hipotekarne banke AD Podgorica, čime je Banka postupila u skladu sa čl. 40. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bankama i uskladila Statut Banke sa navedenim Zakonom.

Odbor direktora i tijela Odbora direktora Banke

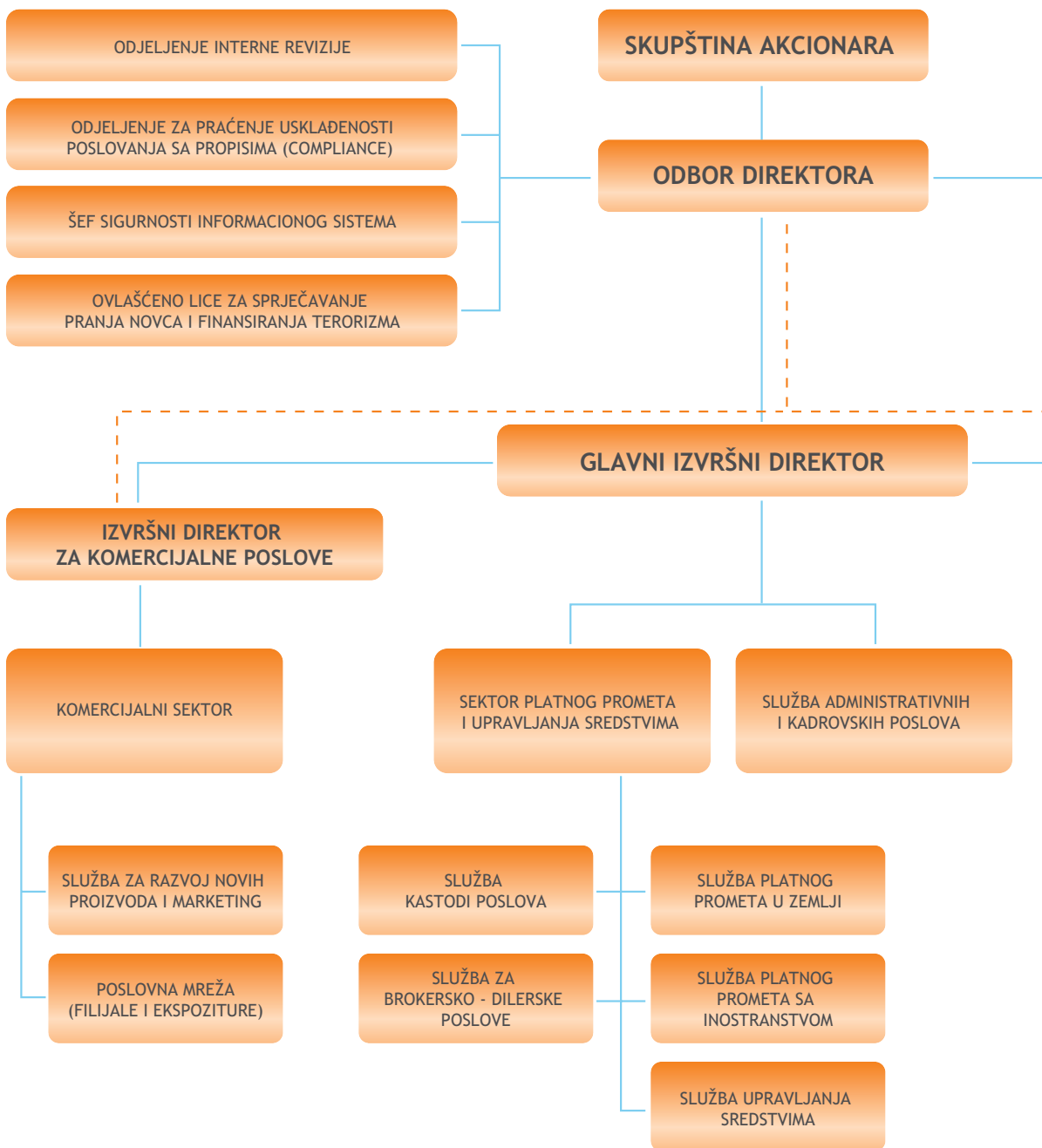
Odbor direktora Banke je, u skladu sa Zakonom o bankama ("Sl.list CG" br. 17/08, 44/10), tokom 2010.godine, održao ukupno 13 sjednica, od kojih 12 redovnih sjednica i jednu korespondentsku sjednicu.

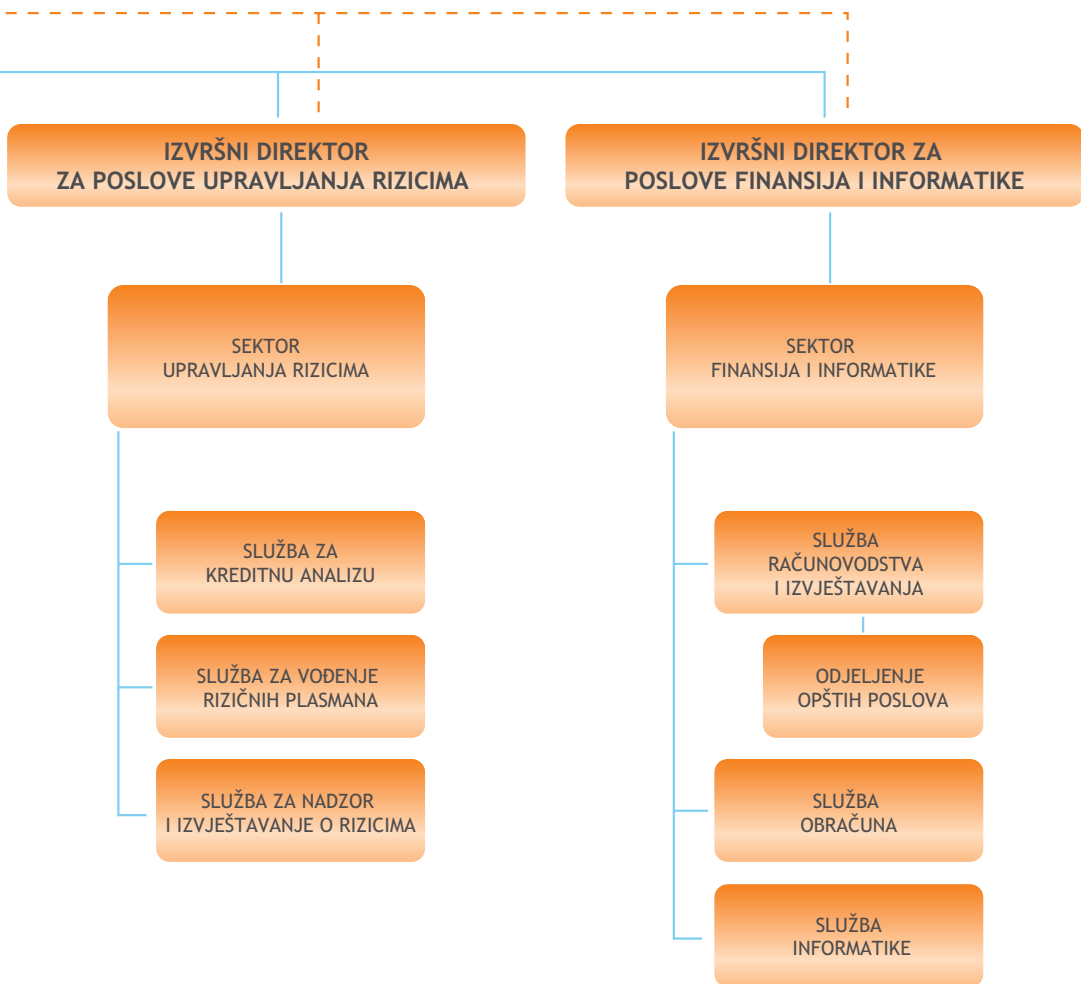
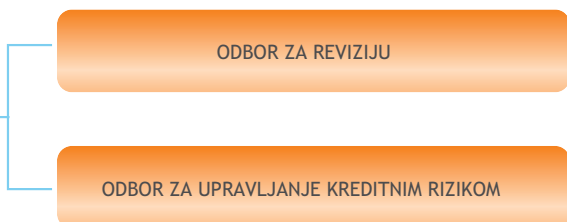
Kao stalna tijela Odbora direktora, Odbor za reviziju i Odbor za upravljanje kreditnim rizikom, redovno su izvještavali Odbor direktora iz svoje nadležnosti.

Pored stalnih tijela, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Odbor za razvoj i upravljanje promjenama informacionim sistemom Banke su najmanje jednom mjesečno razmatrali pitanja iz djelokruga svog rada i o tome izvještavali Odbor direktora Banke.

ORGANIZACIONA ŠEMA HIPOTEKARNE BANKE A.D. PODGORICA

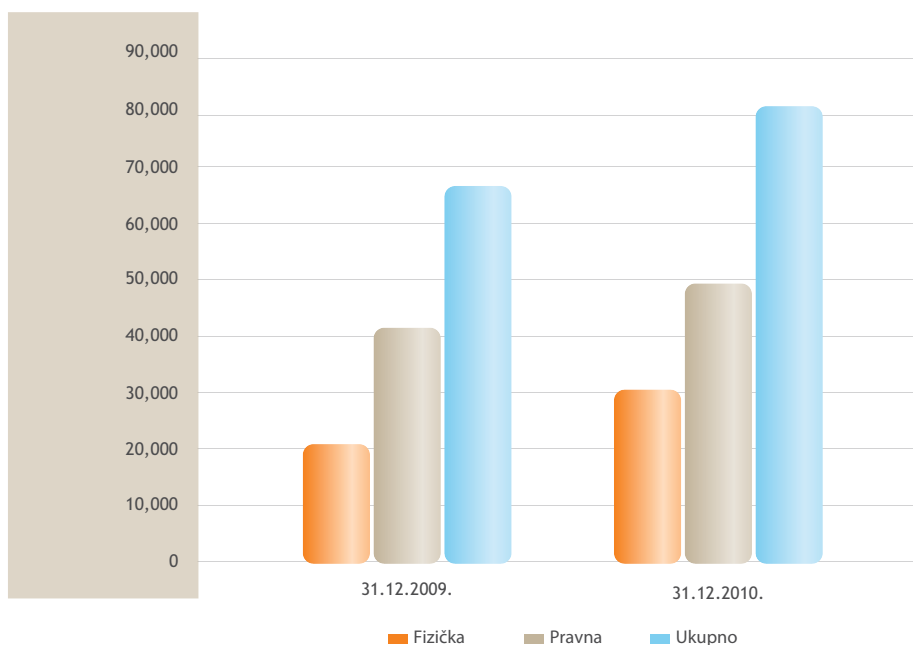
Poslovne operacije

Depoziti

Makroekonomski ambijent u Crnoj Gori je i u toku 2010. godine bio opterećen problemima usljed kojih je privreda otežano funkcionisala. Kao i prethodna i 2010. godina bila je godina velikih izazova za tržište Crne Gore.

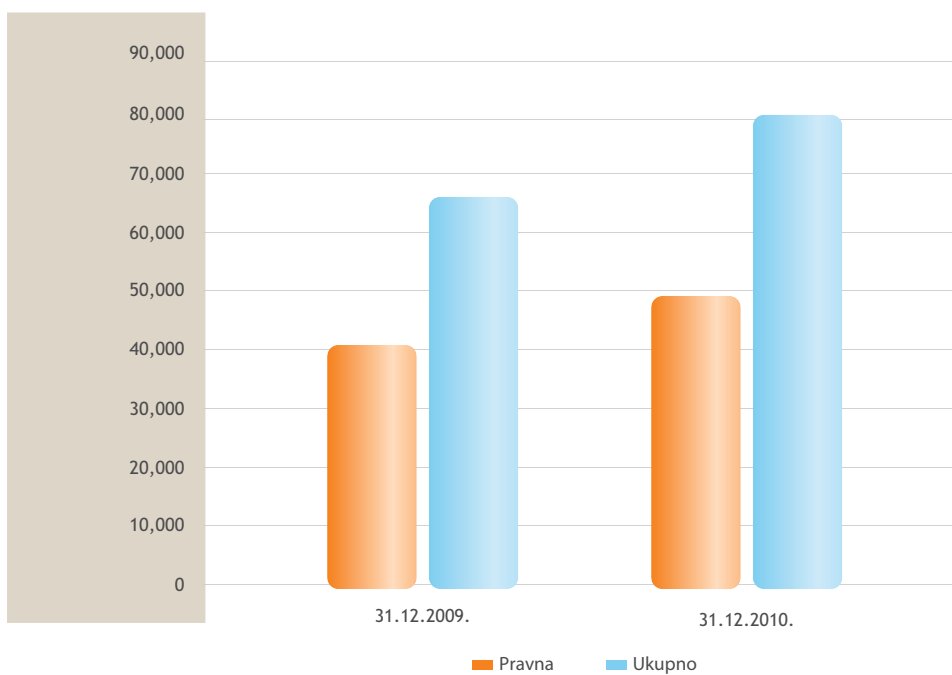
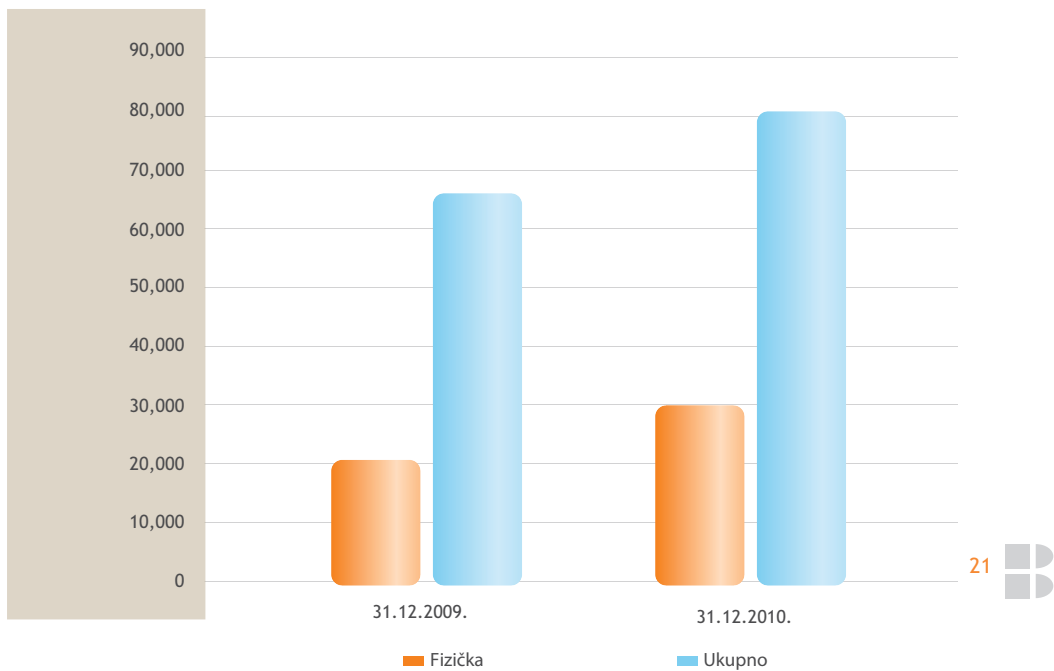
Na godišnjem nivou ukupni depoziti na nivou bankarskog sektora zabilježili su pad od 1,90%.

U toku 2010.godine Hipotekarna banka je nastavila intenzivnu kampanju na povećanju štednje, tako da je i ova godina bila izuzetno uspješna za ovaj segment poslovanja. Hipotekarna banka je prepoznata kao sigurna i visoko likvidna banka, kako od strane građana tako i od strane poslovnih subjekata, zbog čega su ukupni depoziti Banke, u odnosu na prethodnu godinu, povećani za 22,08% i iznosili su 85,13 mil €.

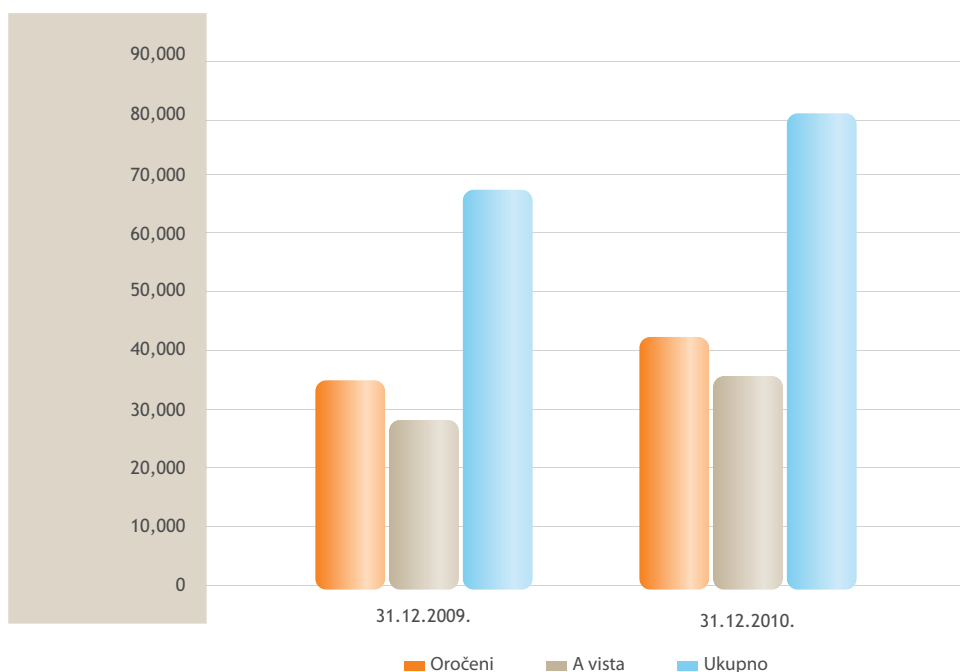
Time je banka u ovom segmentu poslovanja izbjegla negativne efekte »krize povjerenja« koji i dalje utiču na konkurenciju i značajno popravila poziciju na tržištu. Ostvareni procenat rasta depozita ukazuje na veliko povjerenje koje građani i poslovni subjekti imaju u Hipotekarnu banku. Ovo takođe ukazuje i na aktivan pristup prodaji proizvoda, kvalitetnu ponudu i prepoznatljiv marketinški pristup.

Na povećanje ukupnih depozita uticao je rast kako depozita stanovništva tako i depozita poslovnih subjekata. Depoziti građana su povećani za 33,28% i iznosili su 33,07 mil €, dok su depoziti poslovnih subjekata povećani za 15,90% i na kraju 2010.godine iznosili su 52,06 mil €.

U ukupnim depozitima na kraju 2010.godine depoziti građana učestvuju sa 38,85%, dok preostalih 61,15% čine depoziti poslovnih subjekata.

U ukupnim depozitima na kraju 2010.godine, oročeni depoziti učestvuju sa 55,36%. U toku 2010. godine zabilježen je rast depozita po vidjenju za 22,53%, dok su oročeni depoziti porasli za 21,72%.

Zahvaljujući prepoznatljivoj marketinškoj kampanji, kreativnom pristupu tržištu kao i širenju mreže poslovnica, Banka je značajno povećala broj redovnih klijenata. Tokom 2010.godine otvoreno je cca 7.400 računa građanima i cca 1.400 računa poslovnim subjektima. Povećanje broja klijenata je i rezultat inovirane ponude Hipotekarne banke kao i drugačijeg pristupa klijentu.

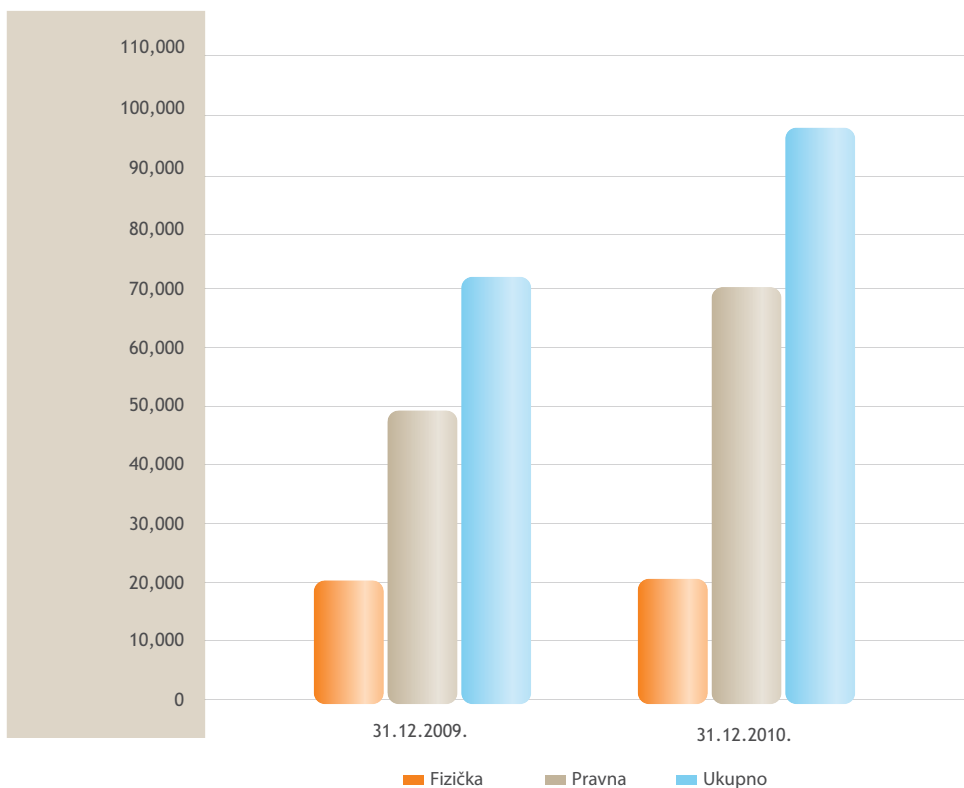
Kreditni

Pored velikih izazova i posledica ekonomske krize koji su značajno uticali na privredu i bankarski sektor, banka je u ovom segmentu poslovanja ostvarila rezultat značajno bolji od planiranog u 2010.godini.

Banka je u 2010. godinu, kao godinu velikih izazova ušla veoma dobro pripremljena, koristeći svoju stabilnu finansijsku poziciju i iskustvo vrlo dobre procjene kreditne sposobnosti svojih klijenata, stavljajući kvalitet ispred kvantiteta.

Bez obzira na nepovoljan poslovni ambijent i sužen okvir za obavljanje i ove bankarske djelatnosti, Hipotekarna banka je i u ovom segmentu poslovanja ostvarila impresivne rezultate.

Bruto krediti banke su na kraju 2010. godine iznosili 101,01 mil €, što predstavlja povećanje za 31,55% u odnosu na prethodnu godinu. Ovaj podatak je impresivniji ako se ima u vidu činjenica da je u istom periodu bankarski sektor u ovom segmentu poslovanja bilježio konstantan pad i da su bruto krediti na nivou bankarskog sektora smanjeni za 8,25% u odnosu na prethodnu godinu.

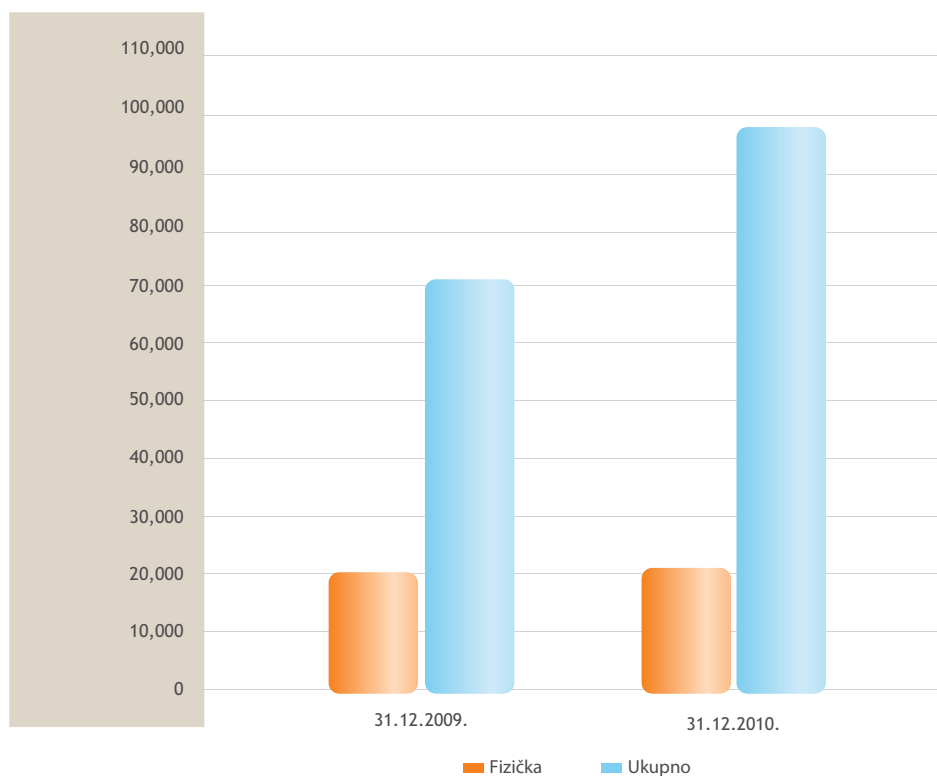

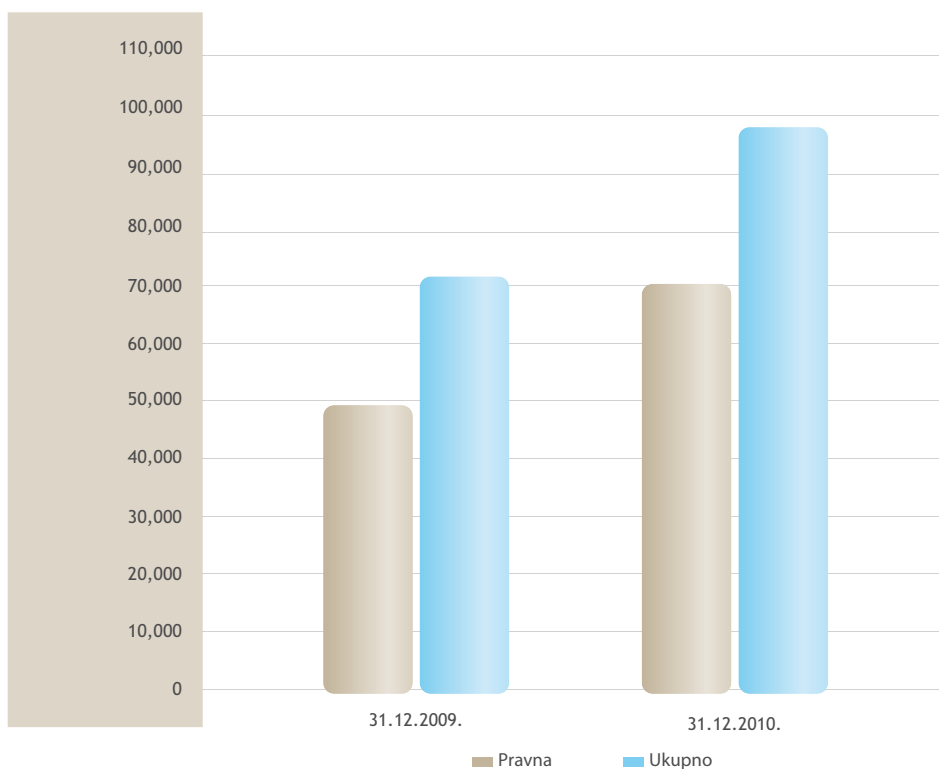

Na povećanje kreditnog portfolija uticao je rast kako kreditnog portfolija poslovnih subjekata tako i kreditnog portfolija građana.

Kreditni portfolio poslovnih subjekata povećan je za 43,45% i na kraju 2010. godine iznosio je 75,52 mil €, dok je kreditni portfolio građana povećan za 5,60% i iznosio je 25,49 mil €.

U ukupnim kreditima, krediti građana učestvuju sa 25,23%, dok krediti poslovnih subjekata čine 74,77% kreditnog portfolija.

Hipotekarna banka je u svom poslovanju prvenstveno orijentisana na kreditiranje građana i malih i srednjih preduzeća. Zahvaljujući kontinuiranom kreditiranju i visokoj likvidnosti, uspjeli smo da u datim okolnostima na najbolji način prepozna potrebe klijenata, kako stanovništva tako i poslovnih subjekata. Zbog toga se broj renomiranih crnogorskih preduzeća koji postaju naši klijenti i dalje svakodnevno povećava.

	31.12.2009.	31.12.2010.	Promjene
BRUTO KREDITI	76,783	101,009	31.55%
REZERVACIJE	1,980	2,657	34.19%
NETO KREDITI	74,803	98,352	31.48%

U saradnji sa Evropskom Investicionom Bankom (EIB) i Evropskim Fondom za Jugoistočnu Evropu (EFSE), Hipotekarna banka je u 2010. godini plasirala cca 10 miliona € i omogućila malim i srednjim preduzećima (MSP) da ostvare kredite po izuzetno povoljnim uslovima u dijelu kamatne stope i roka vraćanja kredita.

Ovim sredstvima banka finansira projekte malih i srednjih preduzeća u oblasti:

- industrije,
- usluga,
- turizma,
- zaštite životne sredine i uštede energije,
- infrastrukture itd.

U toku 2010. godine Hipotekarna banka je odobrila 3.516 kredita građanima, 624 kredita poslovnim subjektima, kao i 950 garancija, čime su u potpunosti realizovani prodajni planovi.

	Broj odobrenih kredita	Iznos u €	Prosječan iznos u €	Broj odobrenih garancija	Iznos u €	Prosječan iznos u €
PRAVNA LICA	624	99,937,379	160,156	950	28,199,245	29,683
FIZIČKA LICA	3,516	15,354,027	4,367	950	28,199,245	29,683

Sa druge strane, klijenti banke su opravdali ukazano povjerenje blagovremeno servisirajući obaveze po osnovu odobrenih plasmana, tako da je stepen naplate potraživanja iznad prosjeka za bankarski sektor.

Poslovna mreža i kanali distribucije

Jačanje i konsolidovanje poslovne mreže predstavlja jedan od ciljeva Hipotekarne banke. U skladu sa tim poslovna mreža se širila i u toku 2010 godine, pa je u Podgorici počela sa radom još jedna poslovnicu banke. Ova poslovnicu je specijalizovana za rad sa malim i srednjim preduzećima, a prostor se nalazi u Bloku VI, u ulici Đoka Miraševića M3.

Takođe, u Kotoru je izmještena stara poslovnicu otvaranjem nove koja se nalazi u savremenom, funkcionalnom i modernom prostoru - Shopping Center Kamelija - Trg Mata Petrovića.

Oba prostora su u skladu sa strogim standardima rada poslovnicu i svojim položajem omogućavaju odličan pristup klijentima.

Poslovna mreža Banke se sada sastoji od 8 filijala i 6 ekspozitura i predstavlja dobru osnovu za ostvarenje rezultata i u narednoj godini.

U skladu sa konstantnim proširenjem poslovne mreže, za prvi kvartal 2011. godine je planirano otvaranje nove poslovnicu u Ulcinju, u ulici 26.novembra bb.

Hipotekarna banka će i nadalje voditi računa da svojim klijentima bude pristupačnija kroz širenje poslovne mreže i poboljšanje kanala distribucije.

Napredni kanali prodaje

Osim razgranate poslovne mreže, banka je svojim klijentima dostupna i putem ostalih kanala distribucije - ATM uređaja, EFTPOS terminala, internet bankarstva putem Hbklik usluge, SMS bankarstva.

Hipotekarna banka je u toku 2010. godine postigla rast u kako u povećanju broja klijenata tako i u povećanom obimu korišćenja ostalih kanala prodaje. Mreža bankomata i POS terminala se konstantno proširuje, tako da je na kraju godine banka imala 13 bankomata i 250 EFTPOS terminala. Proširenje mreže bankomata i EFTPOS terminala i razvojni projekti u ovom segmentu su direktno uticali na višestruko povećanje obima prihvata platnih kartica.

Usluga Hbklik predstavlja još jedan važan segment u ponudi Hipotekarne banke, tako da se broj korisnika ove usluge konstantno povećava. U toku 2010.godine broj klijenata koji koriste ovu uslugu povećan je za oko 200%.

Novi proizvodi i usluge

I u domenu SMS bankarstva ostvareno je značajno uvećanje broja korisnika. U toku 2010. godine 5.012 klijenata je počelo sa korišćenjem ove usluge čime se nastavlja trend rasta i u ovom segmentu. Sa željom da se izadje u susret potrebama klijenata koji koriste sve pogodnosti ove usluge kao efikasnog načina kontrole svojih računa, banka nastavlja da radi na unapređenju i razvoju ponude u ovom dijelu, a sve u cilju obezbjeđivanja boljih uslova za poslovanje klijenata.

Hipotekarna banka blagovremeno reaguje na zahtjeve i potrebe klijenata i kontinuirano radi na poboljšavanju postojeće ponude, te razvoju novih proizvoda i usluga, nastojeći da postigne i održi kvalitet i konkurentnost na tržištu.

Ponuda kredita građanima uvećana je novom vrstom kredita za studente »Čista desetka« koji u isto vrijeme obezbjeđuje plaćanje školarine za tri godine studija i oročeni depozit. Takođe, ponuda je proširena i kreditima na osnovu polise životnog osiguranja, kao i »JOKER« kreditima koji korisnicima omogućavaju brojne pogodnosti koje mogu koristiti za vrijeme perioda otplate kredita.

Klijentima kod kojih su, kao posledica ekonomske krize, uočene poteškoće u otplati obaveza po kreditnim proizvodima, Banka je nastavila da nudi mogućnost restrukturiranja kreditnih obaveza.

Banka je i tokom 2010. godine standardnu ponudu štednih proizvoda proširila sa nekoliko prigodnih akcija s ciljem stimulanja oročene štednje kako stanovništva tako i poslovnih subjekata. Jedna od njih je svakako i akcija Nedjelja štednje koju Hipotekarna banka tradicionalno sprovodi u saradnji sa Centralnom Bankom Crne Gore.

Pri tome se ponuđenim uslovima uvijek nastoje ispuniti očekivanja postojećih klijenata i pridobiti novi klijenti uz istovremeno osiguravanje minimiziranja rizika i povećanja sigurnosti plasmana.

Društveno odgovorno ponašanje

Hipotekarna banka je kao društveno odgovorna kompanija, i ove godine donirala skoro 10% svog neto profita za aktivnosti iz ovog domena. Držeći se navedenih principa, Hipotekarna banka je u 2010. godini:

- Donirala dio sredstava za nabavku medicinske opreme za Klinički centar Crne Gore, odjeljenje za ginekologiju
- Sponzorirala internacionalni festival kratke priče „Odakle zovem”;
- Izložbu fotografija
- Sponzorirala ediciju dječijih knjiga „Disney”; dječiji vrtić „Đina Vrbica”,
- Amaterski radio klub
- Sponzorirala dvije modne revije,
- Sponzorirala Prvu A košarkašku ligu „Hipotekarna banka”, kao i ženski rukometni klub „Budućnost”

Shvatajući značaj sprovedenih aktivnosti, kao i svoju ulogu u društvu, Hipotekarna banka AD Podgorica će i u narednom periodu nastaviti sa ovakvom praksom.

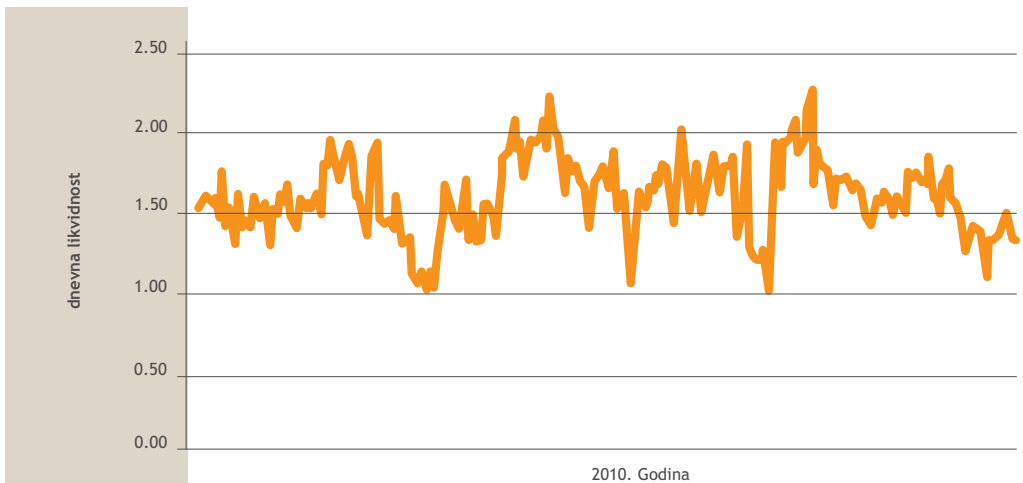

Upravljanje sredstvima

Tokom 2010. godine Hipotekarna banka je stavila akcenat na stabilizaciji domaćih izvora finansiranja, proširenje deponentske baze, smanjivanje kratkoročnih u korist dugoročnih izvora finansiranja i povlačenje novih kreditnih linija od banaka u inostranstvu i međunarodnih finansijskih institucija.

Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima je u 2010. godini racionalnim upravljanjem likvidnošću uspio da održi nivo likvidnih sredstava kao i ukupnu likvidnu poziciju Banke na zadovoljavajućem nivou. Uz to je dnevnim, sedmičnim, dekadnim i mjesečnim planiranjima raspoloživih likvidnih sredstava vršeno usklađivanje izvora sredstava sa plasmanima. Sve to je Banci omogućilo da redovno izvršava svoje obaveze prema kreditorima, kao i da izađe u susret svim zahtjevima klijenata u najkraćim rokovima.

Dnevni koeficijent likvidnost koji se računa po metodologiji koju je preporučila Centralna banka Crne Gore kretao se tokom cijele 2010. godine iznad zakonski propisanog minimuma od 0,90.

S obzirom da su se posljedice globalne ekonomske krize značajno osjećale i u 2010. godini i uzimajući u obzir opreznost klijenata kada je u pitanju raspolaganje sopstvenim sredstvima, može se konstatovati da je i u tim okolnostima Hipotekarna banka prepoznata kao jedna od najpouzdanijih i najlikvidnijih banaka u bankarskom sistemu Crne Gore. U prilog ovoj tvrdnji idu podaci koji pokazuju da je na kraju 2009. godine ukupni nivo depozita Banke iznosio 69,7 miliona EUR a na kraju 2010. godine 85,1 milion EUR što je rast od 22,09%. Viškovi likvidnih sredstava, osim kroz kreditnu aktivnost, plasirani su i u utržive hartije od vrijednosti.

U 2010. godini Hipotekarna banka je učestvovala na aukcijama državnih zapisa na kojima je, u skladu sa odlukom Centralne banke Crne Gore, plasirala do 25% sredstava iz obavezne rezerve. Takođe, kroz aktivnosti Službe kastodi poslova i Službe za brokersko-dilersko poslovanje, Hipotekarna banka je plasirala sredstva u hartije od vrijednosti kako u Crnoj Gori tako i u regionu.

U 2010. godini zabilježena su velika kolebanja valutnih kurseva naročito valutnog para EUR/USD koji ima najveći uticaj na izloženost Banke riziku promjene deviznog kursa. I u tim uslovima Služba upravljanja sredstvima je uspjela da ostvari izuzetan rezultat po osnovu prihoda od realizovanih kursnih razlika, što je posljedica adekvatnog upravljanja rizikom promjene deviznog kursa. Na kraju 2010. godine ukupan neto rezultat iz kursnih razlika iznosio je 223 hiljade EUR što je imalo značajnog uticaja na konačni finansijski rezultat Banke.

Početak 2010. godine izvršene su revizije i dopune postojećih internih akata kao i usvajanje novih akata kojima se uređuju nadležnosti i odgovornosti Službe upravljanja sredstvima a sve uz poštovanje važeće zakonske regulative u Crnoj Gori i moderne bankarske prakse.

Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima je proširio saradnju sa inostranim partnerskim bankama kao i sa međunarodnim finansijskim institucijama. U vezi sa tim, tokom 2010. godine zaključena su dva ugovora sa Evropskom investicionom bankom o kreditiranju malih i srednjih preduzeća, a na osnovu aranžmana između Vlade Crne Gore i Evropske investicione banke. Takođe Banka je zaključila ugovor o kreditiranju sa međunarodnom finansijskom organizacijom European Fund for Southeast Europe. Na ovaj način privredi su postali dostupni povoljni krediti sa nižim kamatnim stopama i dužim rokovima otplate.

Platni promet

Cjelokupni platni promet Banke u 2010-toj godini karakteriše porast svih parametara koji definišu poslovanje ovog segmenta banke. Svi prethodno postavljeni planovi u platnom prometu Banke su većinom premašeni što pokazuje koliko je Banka bila uspješna i efikasna tokom prethodne godine.

Domaći platni promet

Glavna karakteristika domaćeg platnog prometa u 2010. godini bilo je povećanje efikasnosti u obavljanju platnoprometnih transakcija na šalterima i elektronskih transakcija, povećanje broja klijenata a naročito broja otvorenih tekućih računa za redovna primanja klijenata - fizičkih lica.

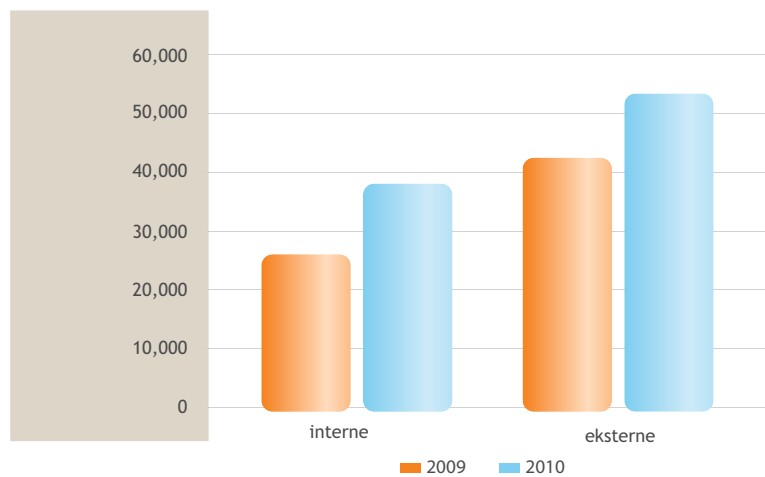
Ukupan broj otvorenih računa povećao se u odnosu na 2009. godinu za 57% od čega najveći dio čine računi za fizička lica. Porast broja otvorenih računa za fizička lica iznosio je 67% a za pravna lica 7%. Više od polovinu otvorenih računa za fizička lica čine tekući računi za redovna primanja što jasno govori o porastu broja klijenata koji primaju lični dohodak preko Banke. Broj ovih računa porastao je za 133%.

Ukupan broj transakcija u platnom prometu povećao se za 31% u odnosu na 2009. godinu. Od toga je najveći porast ostvaren u broju internih transakcija između klijenata Banke. Ovaj porast iznosi 43% u odnosu na prethodnu godinu. Ovo jasno pokazuje da se povećao i broj klijenata banke koji sada svoja plaćanja ostvaruju unutar Banke.

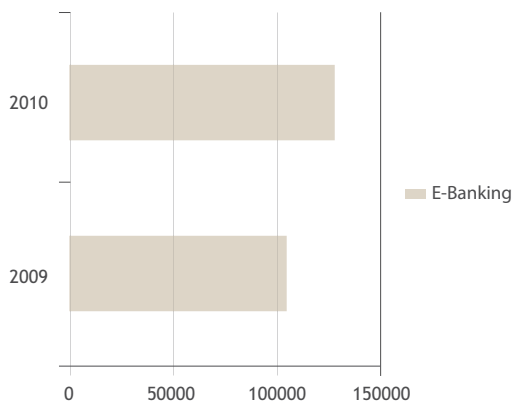
Takode je u 2010-toj godini zabilježen porast eksternih transakcija prema klijentima ostalih banaka koji je iznosio 23% u odnosu na 2009. godinu. U strukturi eksternih naloga skoro je izjednačen porast 'malih' naloga (< EUR 1.000 porast 21%) i velikih naloga (> EUR 1.000, porast 27%).

Prilivi od klijenata ostalih domaćih banaka porasli su za 15% u odnosu na prošlu godinu. Značajan porast je ostvaren i u broju elektronskih transakcija (e-banking) što znači da se klijenti sve više okreću i više koriste elektronske platne naloge. Ovaj porast iznosi 27% u odnosu na prošlu godinu.

Broj izvršenih platnih transakcija u UPP

Elektronska plaćanja u zemlji

Devizni platni promet

Ono što karakteriše devizni platni promet u 2010-toj godini je porast broja svih platnih transakcija i dolaznih i odlaznih, dokumentarnih poslova i svih ostalih poslova koji su sastavni dio deviznog platnog prometa.

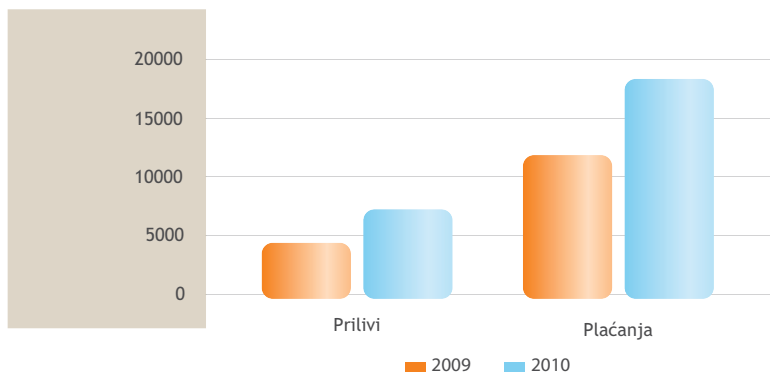
Ukupan broj otvorenih računa porastao je za 37% od čega porast otvorenih deviznih računa za fizička lica iznosi 54% dok za pravna lica iznosi 13% u odnosu na 2009. godinu.

Kod svih transakcija u deviznom platnom prometu ostvaren je porast u odnosu na 2009. godinu. Banka je već odavno prepoznata kao efikasan i pouzdan partner od strane inobanaka.

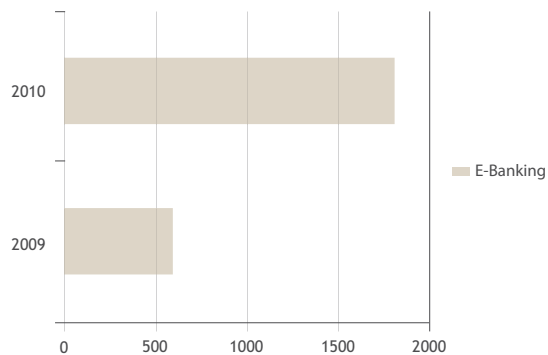
Broj transakcija plaćanja porastao je za 51%. Najveći porast ostvaren je u broju elektronskih plaćanja prema inostranstvu putem HB-klika koji je u odnosu na 2009. godinu porastao za 189%.

Broj ostvarenih priliva porastao je za 43% u odnosu na prethodnu godinu.

Devizne platne transakcije - PRILIVI/PLAĆANJA

Elektronska plaćanja prema inostranstvu

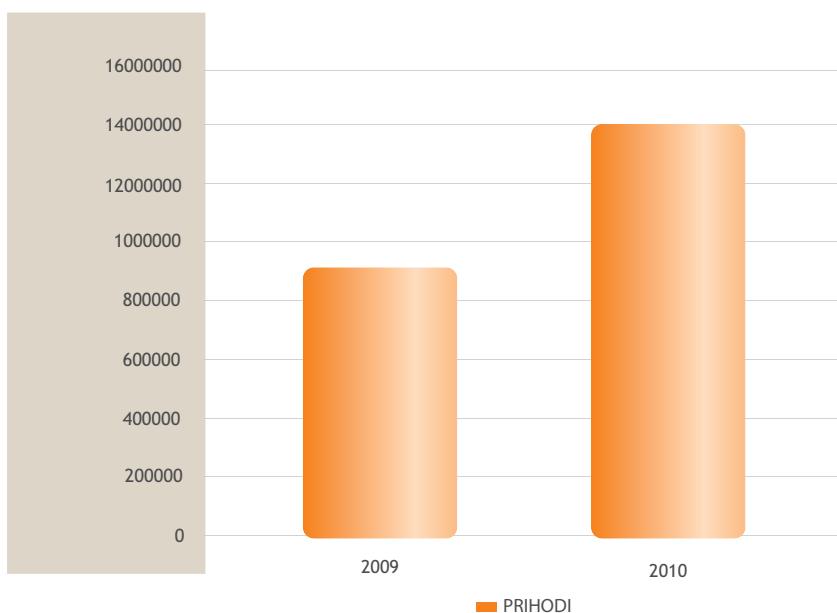

U međunarodnim odnosima Banka je prepoznata kao profesionalan partner i već je stekla zavidnu reputaciju na tom polju. S toga i ne čudi sve veći broj dokumentarnih poslova koje Banka obavlja.

Banka je povećala broj izdatih akreditiva u odnosu na prethodnu godinu za 24%. Najveći porast je ostvaren u broju izdatih inogarancija koji se povećao čak za 70% u odnosu na prethodnu godinu.

Cjelokupan platni promet se povećao u odnosu na prošlu godinu. Naporom zaposlenih da povećaju efikasnost u radu uz primjenu efikasnih tehničkih i softverskih rješenja ostvareno je povećanje svih parametara poslovanja platnog prometa.

Ukupni prihodi od naknada za usluge platnog prometa porasli su za 48% u odnosu na 2009. godinu. Od toga je porast prihoda od domaćeg platnog prometa iznosio 47% a od deviznog platnog prometa 59%.

Informacioni sistem

U 2010. godini, Hipotekarna banka je značajno unaprijedila informacioni sistem kako u dijelu pouzdanosti i sigurnosti, tako i u dijelu efikasnosti. Rezultat prethodno navedenog je pozitivan izvještaj revizorske kuće Ernst & Young, u kojem se konstatuje da je kvalitet informacionog sistema na visokom nivou.

U 2010. godini Odbor direktora Banke je usvojio procedure o kontroli fizičkog pristupa, o praćenju učinka dobavljača, o klasifikaciji podataka, o praćenju događaja na sistemu, o korišćenju interneta, o upravljanju incidentima.

U skladu sa tim procedurama, počelo se sa redovnim praćenjem aktivnosti krajnjih korisnika i administratora na svim nivoima. Redovno se prate i performanse i kapacitet sistema, incidenti i problemi do kojih dolazi u informacionom sistemu, kao i učinci dobavljača.

U segmentu infrastrukturnih projekata implementiran je sistem za praćenje rada svih servisa u Banci, sa e-mail i SMS notifikacijom o svim događajima na sistemu.

Implementirana je nova e-mail platforma koja omogućava arhiviranje kompletnog odlaznog i dolaznog e-mail saobraćaja, čuvanje svih poruka na serveru, centralizovanu administraciju itd. Implementirano je centralizovano backup rješenje, IBM Tivoli, koje omogućava backup klijentskih računara i kompletne serverske infrastrukture.

Banka je radila i na unapređenju sistem sala na primarnoj i disaster recovery lokaciji. U okviru toga postavljeni su redundantni klima ormani na obje lokacije, kako to nalažu standardi. Na obje lokacije je implementiran stabilan sistem za automatsko gašenje požara plinom FM-200, koji je bezopasan za računarsku opremu i ljude.

Proširena je lista servisa koji su dostupni na disaster recovery lokaciji, tako da sada Banka na rezervnoj lokaciji ima sve bitne servise koji obezbjeđuju nesmetan rad u slučaju problema sa primarnom lokacijom.

Postavljena je redundantna komunikaciona oprema u svakom segmentu, i uzimajući u obzir da su redundantni linkovi prema filijalama već postojali, obezbjeđena je maksimalna komunikaciona dostupnost svih servisa.

Važno je istaći da su, bez obzira na krizu u 2010. godini, u IT sektoru zapošljeni novi članovi kolektiva, kako bi se napravila pravilna segregacija dužnosti, i time obezbijedio kvalitet i sigurnost informacionog sistema.

Investiciono bankarstvo

Drastičan pad prometa uz stagnaciju cijena obilježio je 2010. godinu na crnogorskom tržištu kapitala. Ukupan promet iznosio je 54,73 miliona eura, što je skoro za dvije trećine manje nego u kriznoj 2008. godini kada je promet iznosio 157,26 miliona. Promet je bio višestruko niži nego 2009. kada je privatizovana Elektroprivreda i kada je na berzi prometovano 421,42 miliona €, ili u poređenju sa rekordnom 2007. kada je promet iznosio 729,49 miliona €.

Uzrok padu prometa treba tražiti u činjenici da u 2010. godini nije bilo ni jedne velike privatizacije, koja bi omogućila rast prometa akcijama koje nijesu u vlasništvu države. Takođe, novac dobijen prodajom akcija malih akcionara Elektroprivrede Crne Gore, koja je obavljena u 2010. godini, uglavnom se nije zadržao na tržištu kapitala.

Nadu u bolji promet u 2011. godini daje činjenica da od 01.01.2011. godine startuje sa radom jedinstvena berza - Montenegroberza, čime Crna Gora više neće biti izuzetak u regionu sa dva tržišta kapitala na kojima se trgovalo uglavnom istim hartijama. To je, između ostalog, bio i jedan od razloga zbog čega su veliki inostrani investitori izbjegavali crnogorsko tržište, jer se su se u izvještajima sa dvije berze mogle naći različite cijene pojedinih akcija. Ujedinjenje berzi trebalo bi da donese i sniženje troškova poslovanja.

Na crnogorskim berzama predmet trgovine su bile tri vrste hartija od vrijednosti: akcije kompanija, akcije investicionih fondova i obveznice, među kojima obveznice stare devizne štednje, restitucije i obveznice lokalnih samouprava. Naša banka je bila jedan od lidera kada je riječ o učešću u prometu.

Godina 2010. je bila uspješna za Službu kastodi poslova, dok je Služba za brokersko - dilerske poslove Hipotekarne banke, formirana na samom početku 2010. godine, zbog procedure dobijanja dozvole za rad, startovala sa radom na berzi tek u aprilu 2010. godine. Ipak, do kraja godine ostvaren je promet od 11,2 miliona eura, što joj je za svega 9 mjeseci rada obezbijedilo tržišno učešće 10,2%. Time se Hipotekarna banka AD Podgorica pozicionirala na četvrtom mjestu po tržišnom učešću na crnogorskom tržištu kapitala.

Promet od 11,2 miliona ostvaren je kroz 465 transakcija, a naplaćene provizije u prošloj godini iznosile su oko 60.000 eura. U 2010. godini primljen je 971 nalog za trgovinu a u potpunosti je realizovano 196 naloga. Dilerskim poslovima Hipotekarna banka AD Podgorica počela se baviti u IV kvartalu 2010. godine.

Upravljanje rizicima

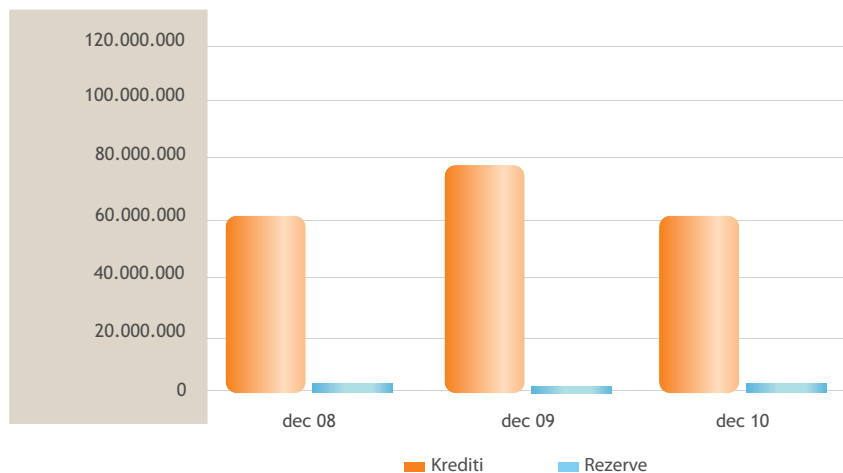
Upravljanje rizicima fokusira se primarno na identifikovanje, mjerenje, praćenje i kontrolu rizika sa kojima se banka u svom poslovanju suočava. Aktivnim pristupom ovim pitanjima, Sektor za upravljanje rizicima implementirao je tehnike i procedure u cilju stvaranja modernog sistema za upravljanje rizicima u skladu sa novim zakonodavstvom CBCG. Cilj ovog poduhvata je generisanje adekvatnih informacija za donošenje kvalitetnih poslovnih odluka koje podrazumijevaju sagledavanje odnosa prinosa i rizika kod svake preduzete aktivnosti i proizvoda. S tim u vezi, Sektor za upravljanje rizicima sistematično i kontinuirano prati sljedeće vrste rizika: kreditni rizik, tržišni rizik, rizik likvidnosti, rizik zemlje i operativni rizik.

Kreditni rizik

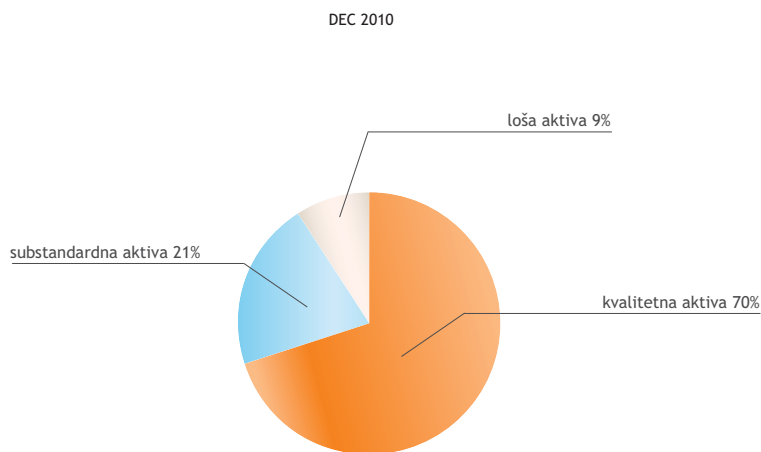
Kreditnim rizikom u Banci upravlja se u dvije komplementarne ravni - na pojedinačnom nivou i na portfolio nivou. Na taj način Banka je uspostavila efikasan sistem za identifikaciju, mjerenje, praćenje i kontrolu kreditnog rizika, koji omogućava blagovremenu procjenu uticaja kreditne aktivnosti na raspoloživi kapital i projektovani finansijski rezultat Banke.

Portfolio Hipotekarne banke na 31.12.2010. godine iznosio je 101.009.877€, što je za 24.227.108€, tj. 31,55% više u odnosu na kraj 2009. godine. Rezerve za kreditne gubitke na 31.12.2010. godine bile su 2.656.844€, ili 2,63% portfolija. U odnosu na kraj 2009. godine, rezerve su se povećale za 676.539€, ili 34,16%.

Portfolio/rezerve 2008-2010

Od ukupnog portfolija Banke, na kvalitetnu aktivnu (A i B1) odnosi se 70%, na substandardnu (B2) 21% i na lošu aktivnu (C1, C2, C3, D i E) 9%.

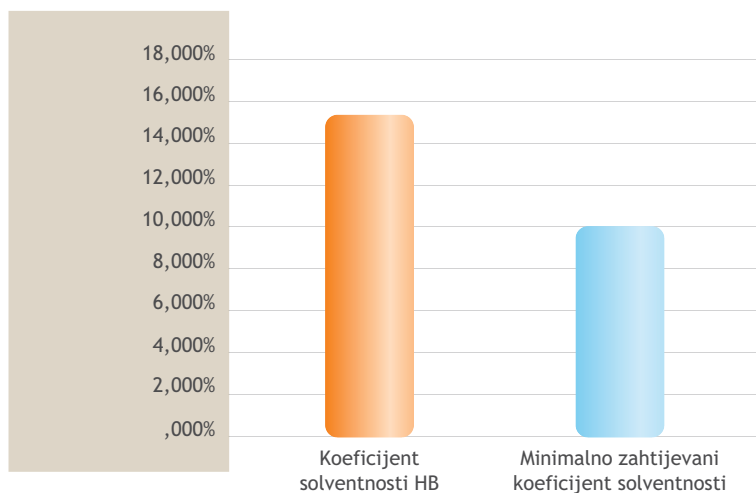

Iznos kredita sa kašnjenjem u otplati preko 30 dana, na 31.12.2010. godine iznosio je 5.068.406€, tj. 5% ukupnog portfolija Banke. Na kraju 2009. godine iznos kredita u kašnjenju je bio 2.860.800€, tj. 3,73% portfolija Banke.

Koeficijent solventnosti

Na 31.12.2010. godine koeficijent solventnosti je bio iznad zakonom propisanog limita (10%), i iznosio je 15,54%. Koeficijent solventnosti je najznačajniji pokazatelj povjerenja u Banku, i zaštitnik je deponentima, povjericima i poslovnim partnerima Banke.

Kapital

Ukupan kapital Banke na dan 31.12.2010. iznosi 21,623 miliona eura. U odnosu na prethodnu godinu, kapital je povećan za 6,36%. Na dan 31. decembar 2010. godine nominalna vrijednost akcionarskog kapitala iznosi 16,006 miliona eura. Akcionarski kapital sastoji se od 31.305 akcija, svaka nominalne vrijednosti 511,29 eura. U vlasničkoj strukturi Banke strana pravna i fizička lica učestvuju sa 86% akcijskog kapitala, dok je preostali akcijski kapital u vlasništvu domaćih pravnih i fizičkih lica.

Račun dobiti i gubitka

Banka je u 2010. godini ostvarila dobit u iznosu 1,292 miliona eura. Prihodi od kamata u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 41,12% i iznose 9,634 miliona EUR, što je posljedica povećanja kreditne aktivnosti. Prihodi od naknada u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 48,78% i iznose 3,105 miliona EUR. Neto prihodi od naknada iznose 82,60% (35,17%) prihoda iz redovnog poslovanja Banke. Ostali prihodi u odnosu na prethodnu godinu manji su za 59,57% i iznose 399 hiljada EUR.

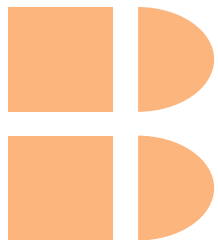

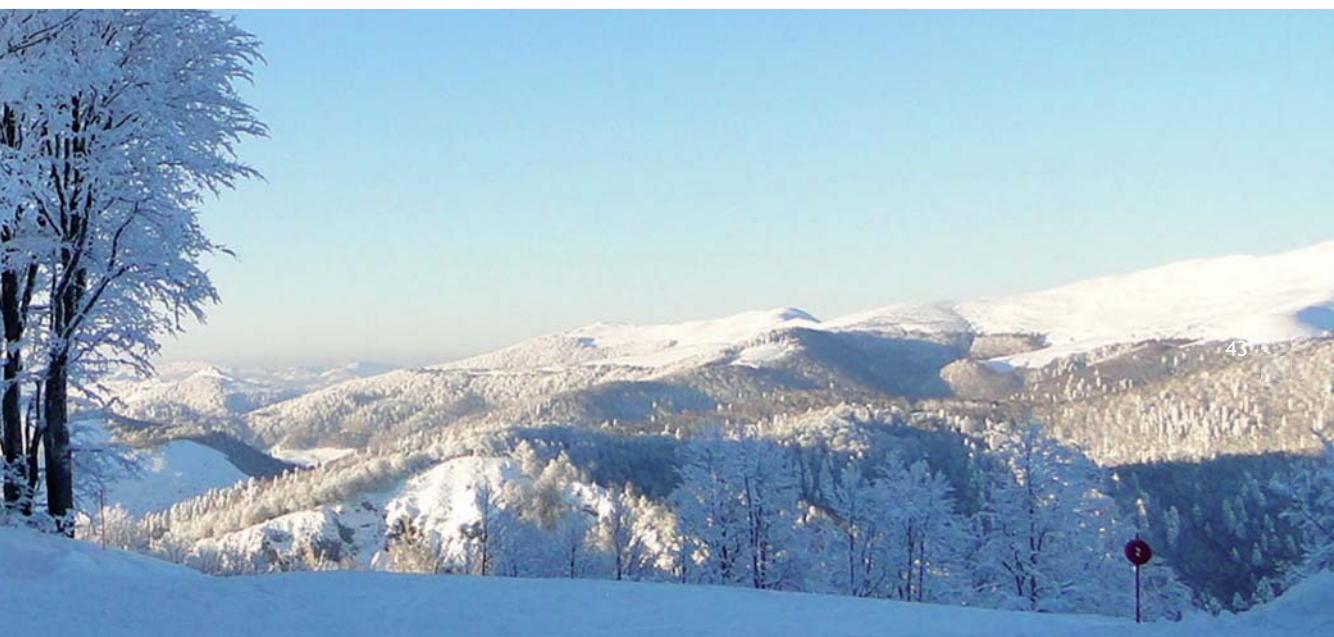
Troškovi redovnog poslovanja, uključujući amortizaciju, iznose 6,827 miliona eura i povećali su se za 22,11% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje troškova posljedica je proširenja poslovne mreže, novog broja zaposlenih, kao i povećanje ostalih troškova koje prate rast i razvoj Banke. Procjena kreditnih rizika i formiranje rezervi za rizične plasmane i potencijalne obaveze Banke, temelje se na primjeni načela konzervativne politike i primjene važećih Zakonskih propisa. Ukupno izdvojene rezerve na pozicije aktive i pasive iznose 3,142 (3,637) miliona EUR sa stanjem na dan 31. decembar 2010 godine.

Raspodjela dobiti

Odbor direktora je predložio, uz iniciranje istog od strane menadžmenta Banke, Skupštini akcionara da se ostvarena dobit u 2010. godini rasporedi za pokriće gubitka iz prethodnih obračunskih perioda.

3.] Finansijski izvještaji na 31. decembar 2010. godine i izvještaj nezavisnog revizora

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA AKCIONARIMA HIPOTEKARNE BANKE A.D., PODGORICA

Izveštaj na finansijske izvještaje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Hipotekarne banke A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2010. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedure u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedure zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške. Vršeci procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2010. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Ostale informacije

Finansijski izvještaji Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2009. godine su bill predmet revizije drugog revizora koji je izrazio mišljenje bez rezerve u svom izvještaju od 26. aprila 2010. godine.

Podgorica, 12. april 2011. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Stephen Fish
Partner

Danijela Dimovski
Ovlašćeni revizor

Bilans uspjeha za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2010.

(U hiljadama EUR)

	Napomene	2010.	2009.
Prihodi od kamata	3.1, 4a	9,634	6,827
Rashodi kamata	3.1, 4b	(3,433)	(2,523)
Neto prihodi od kamata		6,201	4,304
Troškovi za gubitke	3.6, 5	(1,334)	(404)
Neto prihodi		4,867	3,900
Prihodi od naknada	3.1, 6a	3,105	2,087
Rashodi naknada	3.1, 6b	(465)	(346)
Neto prihodi od naknada		2,640	1,741
NETO PRIHODI OD KAMATA I NAKNADA		7,507	5,641
Ostali prihodi, neto	7	399	987
Opšti troškovi	8	(6,827)	(5,591)
NETO PRIHODI PRIJE VANREDNIH STAVKI		1,079	1,037
Vanredni prihod		263	37
Vanredni rashod		(35)	(19)
		228	18
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	9	1,307	1,055
Porez na dobit	3.3, 9	(15)	-
NETO DOBIT		1,292	1,055

Napone čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 17. januara 2011. godine u Podgorici.

Bilans stanja na dan 31. decembra 2010.

(U hiljadama EUR)

	Napomene	2010.	2009.
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	10	24,247	19,917
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, izuzev akcija		42	292
Kredit i poslovi lizinga	11	98,352	74,698
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	12	1,093	1,086
Potraživanja iz kastodi poslova		23	19
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	13	1,742	1,473
Stečena aktiva	14	485	11
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica	15	99	7
Ostala aktiva	16	3,190	2,347
Minus: Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu	16	(485)	(263)
Ukupna aktiva		128,788	99,587
PASIVA			
Depoziti	17	85,133	69,735
Obaveze po osnovu kastodi poslova		49	387
Obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama	18	15,000	4,000
Obaveze prema Vladi	19	2,716	2,248
Ostale obaveze	20	3,773	2,392
Rezerve za potencijalne kreditne gubitke po vanbilansnim izloženostima	21	494	495
Ukupne obaveze		107,165	79,257
KAPITAL			
Akcijski kapital	22	16,006	16,006
Emisiona premija		7,444	7,444
Revalorizacione rezerve		1	-
Nepokriveni gubitak		(1,828)	(3,120)
Ukupan kapital		21,623	20,330
Ukupno pasiva		128,788	99,587
VANBILANSNA EVIDENCIJA	24	289,488	198,891

Napone čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 17. januara 2011. godine u Podgorici.

Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2010.

(U hiljadama EUR)

	Aksijski kapital	Emisiona premija	Opšte rezerve	Revalorizacione rezerve	Nepokriveni gubitak	Ukupno
Stanje, 1. januara 2009.	16,006	7,444	1,849		(6,024)	19,275
Prenos (napomena 22)	-	-	(1,849)		1,849	-
Dobit tekuće godine	-	-	-		1,055	1,055
Stanje, 31. decembra 2009.	16,006	7,444	-		(3,120)	20,330
Efekat svodenja na tržišnu vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	1	-	1
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	1,292	1,292
Stanje, 31. decembra 2010.	16,006	7,444	-	1	(1,828)	21,623

Napone čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 17. januara 2011. godine u Podgorici.

Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2010.

(U hiljadama EUR)

	Napomena	2010.	2009.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Primljene kamate i naknade		11,745	8,709
Ostali prilivi		88	2
Plaćene kamate i naknade		(2,669)	(2,907)
Plaćanja zaposlenima i dobavljačima		(7,098)	(4,974)
<i>Neto priliv gotovine prije promjena poslovne aktive i pasive</i>		<i>2,066</i>	<i>830</i>
Promjena poslovne aktive i obaveza			
Povećanje plasmana komitentima, neto		(24,226)	(16,174)
Povećanje/(smanjenje) ostale aktive, neto		335	52
Povećanje depozita komitenata		15,398	26,729
Prilivi po osnovu kastodi poslova		26	368
Smanjenje ostalih obaveza		(2)	(10)
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>		<i>8,469</i>	<i>10,965</i>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVEŠIRANJA			
Nabavka opreme i nematerijalnih ulaganja		(1,155)	(332)
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>		<i>(1,155)</i>	<i>(332)</i>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
(Odlivi)/prilivi po osnovu kredita i pozajmica		(11,507)	(3,801)
(Odlivi)/prilivi po osnovu kupovine i prodaje hartija od vrijednosti, neto		(158)	(5)
Prilivi po osnovu ulaganja u kapital drugih pravnih lica, neto		-	177
Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja, neto		-	(1,086)
<i>Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>		<i>(11,665)</i>	<i>(4,715)</i>
Efekat kursnih razlika		(223)	(370)
Neto povećanje u gotovini i gotovinskim ekvivalentima		4,330	6,378
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine		19,917	13,539
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine		24,247	19,917
Komponente gotovine i gotovinskih ekvivalenata:			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	3.4,10	24,247	19,917
		24,247	19,917

Napone čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 17. januara 2011. godine u Podgorici.

Napomene uz finansijske izvještaje

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Hipotekarna banka A.D. Podgorica (u daljem tekstu „Banka“) je od 1995. godine registrovana kao akcionarsko društvo i registrovana je u Centralnom registru Privrednog suda pod registracionim brojem 4-0004632. Banka je kod Komisije za hartije od vrijednosti upisana u Registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem 3 (Rješenje broj 02/3-1/2-01). Od Centralne banke Crne Gore, Rješenjem broj 26 od 21. novembra 2001. godine, Banka je dobila odobrenje za dalji rad.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju, Statutom i Rješenjem Centralne banke Crne Gore, Banka obavlja poslove primanja novčanih depozita i odobravanja kredita za sopstveni račun. Pored bankarskih poslova iz prethodnog stava, Banka može da obavlja i slijedeće poslove:

- izdavanje garancija i preuzimanje drugih vanbilansnih obaveza,
- kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeting i dr.),
- izdavanje, obrada i evidentiranje platnih instrumenata,
- platni promet u zemlji i sa inostranstvom, u skladu sa propisima kojima se uređuje platni promet,
- finansijski lizing,
- poslove sa hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hartije od vrijednosti,
- trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenta:
  - a) stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
  - b) finansijskim derivatima,
- depo poslovi,
- izrada analiza i davanje informacija i savjeta o kreditnoj sposobnosti privrednih društava i preduzetnika i drugim pitanjima u vezi poslovanja,
- iznajmljivanje sefova,
- poslove koji su dio bankarskih poslova, pomoćne poslove u odnosu na poslove banke i poslove neposredno povezane sa poslovima Banke, u skladu sa ovim Statutom.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština akcionara i Odbor direktora. Odbor direktora Banke ima dva stalna tijela i to: Odbor za reviziju i Odbor za upravljanje kreditnim rizikom. Članove Odbora direktora Banke bira Skupština akcionara Banke. Odbor direktora Banke ima 5 (pet) članova, od kojih većina nijesu zaposleni u Banci.

Sjedište Banke je u Podgorici, u ul. Josipa Broza Tita br. 67. Na dan 31. decembra 2010. godine Banka ima 155 zaposlenih radnika (31. decembra 2009. godine: 139 zaposlenih radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1 Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore (“Sl. list RCG”, br. 69/2005 i br.80/2008), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list RCG”, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (“MSFI“) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom na osnovu člana 17 i 18 Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore i direktive Evropske unije 86/635/EEC od 8. decembra 1986. godine koja se odnosi na godišnje račune banaka i ostalih finansijskih institucija, koji preuzima zakonom definisane finansijske izvještaje koji u pojedinim djelovima odstupaju od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđaju MRS 1 “Prikazivanje finansijskih izvještaja“.

Računovodstvene politike koje su primjenjivane u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja se razlikuju od zahtjeva MSFI primjenljivih na dan 31. decembra 2009. godine u dijelu obračuna ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata i dijelu objelodanjivanja finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MSFI 7 - „Finansijski instrumenti: objelodanjivanja“. Banka obračunava iznos ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata u skladu sa relevantnim propisima Centralne banke Crne Gore (napomena 3.7.). Navedena računovodstvena politika može usloviti značajne razlike u odnosu na vrijednovanje ispravki vrijednosti i rezervisanja za procijenjenu nenaplativost finansijskih instrumenata na osnovu diskontovanja očekivanih budućih gotovinskih tokova primjenom originalne efektivne kamatne stope u trenutku odobravanja, u skladu sa zahtjevima MRS 39 - „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“. Pored toga, Banka suspenduje obračun kamate na kredite klasifikovane u kategorije C, D i E („nekvalitetna aktiva“ u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama), pri čemu je Odlukom takođe predviđeno da se rizična aktiva klasifikovana u kategoriju E otpiše iz bilansne aktive i evidentira u vanbilansnoj evidenciji kao “otpisani krediti”.

Zbog potencijalno značajnih efekata koje gore navedena pitanja mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Banke, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu tretirati kao finansijski izvještaji sastavljeni u saglasnosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

51

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3. koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna valuta Banke je euro (EUR).

2.2 Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Procjene i prosuđivanja se donose na osnovu istorijskog iskustva i drugih činilaca, uključujući očekivanja u pogledu budućih događaja za koje se vjeruje da su u okvirima datih okolnosti razumna, gdje rezultati daju dobru osnovu za procjenu knjigovodstvene vrijednosti aktive i pasive koje se ne mogu jasno sagledati iz drugih izvora. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge i rashodi po osnovu naknada i provizija se utvrđuju u trenutku dospjeća za naplatu, odnosno kada su ostvareni.

Prihodi po osnovu naknada za odobravanje kredita, garancija i drugih oblika jemstava, kao i rashodi naknada koje se obračunavaju Banci po osnovu primljenih kredita, su se do 1. januara 2009. godine uključivali u prihode, odnosno rashode u momentu pružanja usluge, odnosno kada su naknade dospjele za plaćanje. Od 1. januara 2009. godine prihodi po osnovu naknada za odobravanje kredita, garancija i drugih oblika jemstava, odnosno rashodi naknada koje se obračunavaju Banci po osnovu primljenih kredita se, u skladu sa zahtjevima MRS 18 - „Prihodi” i MRS 39 - „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje”, smatraju sastavnim dijelom kontinuiranog angažovanja kod rezultujućeg finansijskog instrumenta, i shodno tome razgraničavaju se i priznaju kao korekcija prinosa, proporcionalnim metodom.

3.2. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3.3. Porezi i doprinosi

POREZ NA DOBIT

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list CG”, br. 80/2004 i br. 40/2008 i br.86/2009). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8. i 9. za usklađivanje prihoda i članovi 10. do 20. za usklađivanje rashoda).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

POREZI, DOPRINOSI I DRUGE DAŽBINE KOJE NE ZAVISE OD REZULTATA POSLOVANJA

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.4. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izvještaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju gotov novac, sredstva kod Centralne banke Crne Gore uključujući i obaveznu rezervu i sredstva na računima kod drugih banaka u zemlji i inostranstvu.

3.5. Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju obuhvataju hartije od vrijednosti koje nije moguće klasifikovati kao finansijska sredstva kojima se trguje ni kao finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća i sastoje se od ulaganja u kapital drugih pravnih lica. Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrijednosti. Fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cijenama ponude. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrijednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrijednosti nije trajno obezvrijeđena. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanju vrijednost, kumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Dividende po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha onda kada subjekat stekne pravo na uplatu.

3.6. Kreditni

Kreditni odobreni od strane Banke evidentiraju se u poslovnim knjigama u momentu prenosa sredstava korisniku kredita.

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana, umanjenog za otplaćenu glavnicu i obezvrjeđenje vrijednosti koje je zasnovano na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo ukazuje da su sadržani u kreditnom portfolio. U procjeni navedenih rizika rukovodstvo Banke primjenjuje metodologiju koju je propisala Centralna banka Crne Gore, koja je objelodanjena u napomeni 3.7.

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje nenaplativih potraživanja

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 60/2008 i 41/2009) odnosno u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 64/2009, 87/2009 i 66/2010) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive i vanbilansa po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku, način obračuna i suspendovanja nenaplaćene kamate i način utvrđivanja minimalnih rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku. Aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine kreditni, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni kreditni, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Na osnovu navedene Odluke, kreditni i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) -u koju se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate
- kategorija C (substandardna aktiva) - sa podgrupama C1, C2 i C3 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu

- kategorija D (sumnjiva aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna
- kategorija E (gubitak) - u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Iznos rezerve za potencijalne gubitke nije predviđen za plasmane Banke klasifikovane u kategoriju A. Procjenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom procenata od 3% na plasmane klasifikovane u kategoriju B, od 15% do 50% na plasmane kategorije C, 75% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore suspenduje se obračunata nenaplaćena kamata i ne vrši dalji obračun kamate na nekvalitetnu aktivnu, izuzev ukoliko je nekvalitetna aktiva obezbjeđena kvalitetnim sredstvima obezbjeđenja i nalazi se u procesu naplate, uz očekivanje da će se povraćaj aktive ostvariti u razumnom vremenskom roku, koji u principu nije duži od tri mjeseca. Ukoliko Banka obustavi obračun kamate na nekvalitetnu aktivnu, dužna je da dalji obračun kamate po istom osnovu vodi u vanbilansnim evidencijama i da u postupku klasifikacije, obračunatu kamatu klasifikuje u kategoriju E. Odlukom je takođe predviđeno da se rizična aktiva klasifikovana u kategoriju E otpiše iz bilansne aktive i evidentira u vanbilansnoj evidenciji kao „otpisani krediti”.

57

Shodno Odluci, rezerva za gubitke po stavkama aktive obračunava se na osnovu knjigovodstvene vrijednosti uz prethodno oduzimanje odbitnih stavki sredstava obezbjeđenja po osnovu:

- novčanog depozita i
- neopozive garancije Vlade Crne Gore
- neopozivih garancija zemalja ili centralnih banaka zemalja OECD-a, banaka sa rejtingom minimalno BBB+, utvrđenim od rejting agencije Standard & Poor's, odnosno ekvivalentnim rejtingom drugih međunarodno priznatih rejting agencija i pravnih lica čije poslovanje kontroliše Centralna banka Crne Gore.

U skladu sa izmjenama i dopunama navedenih odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, Banka je primjenila sljedeće procente i dane kašnjenja po kategorijama rizičnosti:

Kategorija rizika	Na dan 31. decembra 2010. godine		Na dan 31. decembra 2009. godine	
	% rezervisanja	Dani kašnjenja	% rezervisanja	Dani kašnjenja
A	-	<30	-	<30
B1	3	31-90	3	31-60
B2	-	-	3	61-90
C1	15	91-150	20	91-110
C2	30	151-210	30	111-130
C3	50	211-270	40	131-150
C4	-	-	50	151-180
D	75	271-365	75	181-270
E	100	>365	100	>271

3.8. Hartije od vrijednosti koje se drže do roka dospjeća

Ulaganja koja se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospjećem, za koja rukovodstvo Banke ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ukoliko Banka prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospjeća, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

3.9. Ulaganja u kapital drugih pravnih lica

Ulaganja u kapital drugih pravnih lica se vode po metodu nabavne vrijednosti za koju rukovodstvo smatra da je približna fer vrijednosti.

3.10. Poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja

Poslovni prostor i ostalu fiksnu aktivu predstavljaju ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine. Poslovni prostor i ostala fiksna aktivu su sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi remonta i generalnih popravki poslovnih prostora priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti poslovnih prostora odnosno opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Gubici ili dobici nastali pri otuđenju ili rashodovanju poslovnih prostora i opreme utvrđeni su kao razlika između iznosa dobijenog prodajom i sadašnje vrijednosti po kojoj se poslovni prostor odnosno oprema vodi, i priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha u periodu u kom je nastalo otuđenje ili rashodovanje.

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja koja su nabavljena kapitalizuju se u visini nabavne vrijednosti na dan transakcije. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju u visini nabavne vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i eventualno umanjenje vrijednosti usljed obezvrjeđenja.

Troškovi koji se direktno mogu povezati sa određenim softverom i koji će generisati ekonomsku korist u periodu dužem od jedne godine, evidentiraju se kao nematerijalna ulaganja. Troškovi održavanja i razvoj kompjuterskih softvera se evidentiraju kao trošak u trenutku njihovog nastanka.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost poslovnih prostora, opreme i nematerijalnih ulaganja primjenom sljedećih godišnjih stopa, s ciljem da se poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja. Primjenjene stope su sljedeće:

Glavne grupe	Stope amortizacije (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Građevinski objekti	2.00	5.00
Motorna vozila	15.00	15.00
Namještaj i ostala oprema	15.00	15.00-20.00
Kompjuterska oprema	33.33	30.00
Nematerijalna ulaganja	20	20.00-30.00

U skladu sa Članom 13 stav 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. List CG” br. 80/2004, br. 40/2008 i br 86/2009) amortizacija licenci, ostalih nematerijalnih ulaganja i građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, odnosno opreme i aplikativnih softvera primjenom degresivnog metoda za cijeli period, bez obzira na datum aktivacije.

Obračun amortizacije poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i nematerijalnih ulaganja za poslovne svrhe počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

3.11. Kapital Banke

U okviru kapitala Banke iskazani su akcionarska glavnica, emisiona premija, rezerve Banke i nepokriveni akumulirani gubitak.

Akcionarska glavnica Banke obrazuje se iz uloženi sredstava osnivača i akcionara Banke u novčanom i nenovčanom obliku. Zakonom o hartijama od vrijednosti definisano je da su hartije od vrijednosti dematerijalizovane i postoje u obliku elektronskog zapisa u kompjuterskom sistemu Centralne Depozitarne Agencije. Izvod iz registra Centralne Depozitarne Agencije je jedini i isključivi dokaz o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti.

Banka koristi kapital za obavljanje bankarskih poslova, za ulaganje u kapital drugih pravnih subjekata kao i za pokriće rizika po iskorišćenju sredstava rezervi.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitla banaka („Sl. list CG“, br. 60/2008, 41/2009), sopstvena sredstva Banke predstavljaju zbir osnovnog kapitala Banke, dopunskog kapitala Banke I i dopunskog kapitala Banke II, umanjen za odbitne stavke.

Osnovni kapital Banke čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije; naplaćene emisione premije; rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja (zakonske, statutarne i druge rezerve); neraspoređena dobiti iz prethodnih godina; dobit u tekućoj godini za koju je Skupština akcionara donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital i kapitalna dobit ostvarena kupovinom i prodajom sopstvenih akcija. Odbitne stavke pri izračunavanju osnovnog kapitala Banke su: gubitak iz prethodnih godina; gubitak iz tekuće godine; kapitalni gubitak ostvaren na osnovu sticanja i prodaje sopstvenih akcija; nematerijalna imovina u obliku goodwilla, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija; nominalni iznos stečenih sopstvenih akcija, isključujući kumulativne povlašćene akcije i manje obračunate rezervacije za potencijalne gubitke, utvrđene u postupku kontrole.

61

Dopunski elementi sopstvenih sredstava banke koji se uključuju u dopunski kapital I su: nominalni iznos povlašćenih kumulativnih akcija; iznos opštih rezervi, a najviše do 1,25% ukupne rizikom ponderisane aktive; subordinisani dug; hibridni instrumenti i revalorizacione rezerve. Odbitne stavke pri izračunavanju dopunskog kapitala i su stečene sopstvene povlašćene kumulativne akcije i potraživanja i potencijalne obaveze obezbijedjeni hibridnim instrumentima ili subordinisanim dugom banke do iznosa u kojem su ti instrumenti uključeni u dopunski kapital I.

Dopunski element sopstvenih sredstava banke koji se uključuje u dopunski kapital I je subordinisani dug, za koji su ispunjeni sljedeći uslovi: dug je u cjelosti otplaćen; banka ne garantuje otplatu duga u bilo kojem obliku; u slučaju stečaja, odnosno likvidacije banke, dug je podređen drugim obavezama i isplaćuje se tek nakon podmirenja obaveza prema drugim povjeriocima; ugovor sadrži klauzulu zabrane isplate kamata i glavnice, čak i nakon dospjeća duga, ako bi tom isplatom iznos sopstvenih sredstava pao ispod propisanog nivoa; rok dospjeća duga je unaprijed određen, duži je od dvije godine i ne može se otplatiti prije ugovorenog roka dospjeća; o subordinisanom dugu je zaključen pismeni ugovor koji sadrži napomenu da se subordinisani dug ne može smatrati depozitom.

Radi pokrića rizika iz poslovanja, obrazuju se rezerve Banke. Rezerve se obrazuju na osnovu odluke Odbora direktora Banke iz dijela dobiti koju Banka ostvari svojim poslovanjem.

3.12. Naknade zaposlenima

DOPRINOSI KOJIMA SE OBEZBJEĐUJE SOCIJALNA SIGURNOST ZAPOSLENIH

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

OBAVEZE PO OSNOVU OTPREMNINA ILI DRUGIH DUGOROČNIH NAKNADA ZAPOSLENIMA

U skladu sa Opštim i Granskim kolektivnim ugovorom, Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 6 prosječnih neto zarada zaposlenih u Banci koja važi u mjesecu u kojem se vrši isplata. U finansijskim izvještajima Banke na dan 31. decembra 2010. godine, izvršeno je rezervisanje, obračunato od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine, po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju zaposlenima nakon ispunjenih uslova.

3.13. Pravična (fer) vrijednost

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja predviđaju objelodanjivanje pravične (fer) vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u napomenama uz finansijske izvještaje. Za navedene potrebe, pravična (fer) vrijednost je definisana kao iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, ili obaveza izmiriti, u transakciji između dobro obaviještenih i voljnih strana, međusobno suočenih.

Obaveza Banke je da objelodani sve informacije u vezi sa poštenom (fer) vrijednošću sredstava, potraživanja i obaveza za koje postoje raspoložive tržišne informacije i za koje se identifikuje materijalno značajna razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i poštene (fer) vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza, kao i ostalih finansijskih instrumenata, i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive.

Stoga, pravičnu (fer) vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtijevaju MRS i MSFI.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi objelodanjeni u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

4. PRIHODI I RASHODI KAMATA

a) Prihodi od kamata

U hiljadama EUR

	2010.	2009.
Depoziti kod:		
- inostranih banaka	51	22
- Centralne banke	11	18
	62	40
Kredit:		
- preduzećima	6,463	4,129
- fizičkim licima	3,109	2,658
	9,572	6,787
	9,634	6,827

b) Rashodi kamata

U hiljadama EUR

31. decembra	2010.	2009.
Depoziti:		
- finansijskih institucija	1,077	303
- državnih organizacija	120	88
- privrednih društava	837	595
- fizičkih lica	1,314	1,127
- ostalo	85	21
	3,433	2,134
Kredit i ostale pozajmice	-	389
	3,433	2,523

5. TROŠKOVI ZA GUBITKE

a) Knjiženja na teret prihoda

	U hiljadama EUR	
	2010.	2009.
Neto, rezervisanja/(ukidanje rezervisanja) po osnovu:		
- depozita kod banaka u inostranstvu	4	-
- kredita	1,220	257
- ulaganja u kapital drugih pravnih lica	-	(2)
- kamata	147	17
- rizik zemlje	45	(3)
- vanbilansnih stavki	20	(111)
- beneficija zaposlenih (napomena 20)	3	-
- ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije (napomena 16)	(112)	247
- ostalo	7	(1)
	1,334	404

b) Promjene na računima obezvrjeđenja nenaplativih potraživanja i rezervisanja

	U hiljadama EUR									
	Depoziti kod banaka u inostranstvu (nap. 10)	Kredit i poslovi lizinga (nap. 11)	Ulaganja u kapital drugih pravnih lica (nap. 15)	Kamate (nap. 16)	Rizik zemlje (nap. 16)	Ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije (nap. 16)	Stečena aktiva (nap. 14 i 16)	Ostala potraživanja (nap. 16)	Vanbilansna evidencija (nap. 21)	Ukupno
Stanje, 1. januara 2009.	-	2,879	2	10	12	-	-	2	306	3,211
Obezvrjeđenje u toku godine	-	257	-	17	-	247	-	-	-	521
Ukidanje obezvrjeđenja	-	-	(2)	-	(3)	-	-	(1)	(111)	(117)
Prenos u vanbilans	-	(1,051)	-	(21)	-	-	-	-	-	(1,072)
Stanje, 31. decembra 2009.	-	2,085	-	6	9	247	-	1	195	2,543
Obezvrjeđenje u toku godine	4	1,220	-	147	45	-	-	7	20	1,443
Ukidanje obezvrjeđenja	-	-	-	-	-	(112)	-	-	-	(112)
Prenos u/iz vanbilansa	-	(648)	-	(143)	-	-	268	10	-	(513)
Stanje, 31. decembra 2010.	4	2,657	-	10	54	135	268	18	215	3,361

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA

a) Prihodi od naknada

U hiljadama EUR

	2010.	2009.
Naknade po kreditima	707	531
Naknade po vanbilansnim poslovima	348	151
Naknade za usluge platnog prometa	1,530	830
Naknade po osnovu brokerskih poslova	4	125
Naknade za kastodi usluge	12	180
Naknade po osnovu poslova sa karticama	181	73
Ostale naknade i provizije	323	197
	3,105	2,087

b) Rashodi naknada

U hiljadama EUR

	2010.	2009.
Naknade Centralnoj banci Crne Gore	159	141
Naknade drugim bankama	70	46
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	187	119
Ostale naknade i provizije	49	40
	465	346

7. OSTALI PRIHODI, NETO

U hiljadama EUR

	2010.	2009.
Dobici po osnovu nerealizovanih i realizovanih kursnih razlika, neto	223	(4)
Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja	83	741
Prihod od trgovanja hartijama od vrijednosti	88	248
Dobici po osnovu prodaje stečene aktive, neto	5	-
Ostali prihodi	-	2
	399	987

8. OPŠTI TROŠKOVI

U hiljadama EUR

	2010.	2009.
Neto zarade	1,684	1,369
Porezi i doprinosi na zarade	1,181	876
Naknada za topli obrok i prevoz	47	68
Naknade članovima Odbora direktora i Odbora za reviziju	91	98
Troškovi otpremnina za dobrovoljno napuštanje radnog mjesta	27	42
Troškovi usluga procesing centra	60	35
Troškovi službenih putovanja	75	79
Troškovi reprezentacije	95	51
Troškovi zakupa	1,010	878
Troškovi održavanja imovine i opreme	269	194
Troškovi amortizacije:		
- nekretnina, postrojenja i opreme (napomena 13)	368	293
- nematerijalnih ulaganja (napomena 16)	238	185
Troškovi obezbjeđenja	223	142
Troškovi osiguranja	63	58
Troškovi poreza	67	32
Troškovi reklame	250	248
Stručne usluge	211	217
Troškovi CDA i brokerskih usluga	30	228
Usluge telekomunikacija i poštarine	174	136
Troškovi električne energije, grijanja i vode	57	67
Kancelarijski materijal	83	68
Troškovi ugovora o djelu	47	25
Sponzorstva	92	12
Troškovi migracije	25	-
Troškovi otpisa spornih potraživanja	32	-
Troškovi mjenica i blanketa	30	27
Ostalo	298	163
	6,827	5,591

9. POREZI I DOPRINOSI IZ DOBITKA

a) Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR

	2010.	2009.
Tekući porez	-	-
Odloženi poreski rashodi	15	-
	15	-

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobiti prije oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama EUR

	2010.	2009.
Dobit prije oporezivanja	1,307	1,055
Porez na dobit po stopi od 9%	118	95
Iskorišćeni nepriznati poreski krediti na ime prenosa poslovnih gubitaka prethodnih perioda	(121)	(131)
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaje u poreske svrhe	3	-
Ostalo	15	36
Poreski efekat na bilans uspjeha	15	-
Efektivna poreska stopa	1.15%	0.00%

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu EUR 26 hiljada (31. decembra 2009. godine: EUR 11 hiljada) (napomena 20) odnose se na oporezive privremene razlike između poreske osnovice po kojoj se poslovni prostor i ostala fiksna aktiva priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Banke.

10. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	1,626	1,683
- u stranoj valuti	103	135
Žiro račun	6,928	8,462
Korespondentni računi kod inostranih banaka	8,961	4,328
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	3,444	3,443
Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu	3,014	1,819
Depoziti kod banaka u zemlji	175	47
	24,251	19,917
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti (napomena 5)	(4)	-
	24,247	19,917

Obavezna rezerva sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine izdvojena je u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG” 41/2009 od 26. juna 2009. godine), koja propisuje da banke izdvajaju obaveznu rezervu primjenom stope od 10%. Obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom stope od 10% na prosječan iznos depozita po viđenju i oročenih depozita iz prvog obračunskog perioda u junu 2009. godine. Ukoliko je prosječan iznos depozita niži od prosječnog iznosa depozita iz prvog obračunskog perioda u junu 2009. godine, obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom stope 10% na prosječan iznos ukupnih depozita. Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu. U skladu sa Odlukom, Banka može da 25% obavezne rezerve drži u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora. Na 25% ukupno izdvojenih sredstava obavezne rezerve banke, Centralna banka obračunava kamatu po stopi od 1% na godišnjem nivou, a plaća do osmog u mjesecu za prethodni mjesec. Obavezna rezerva se izdvaja u EUR. Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu EUR 3,014 hiljade najvećim dijelom se odnose na depozite oročene kod Pro Banke D.D., Maribor - Republika Slovenija u iznosu EUR 3,012 hiljada, na period od 1 do 6 mjeseci uz kamatnu stopu od 1.8% na godišnjem nivou. Depoziti kod banaka u zemlji sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu EUR 175 hiljade odnose se na beskamratne depozite VISA i MASTER CARD u iznosu EUR 121 hiljadu odnosno depozit kod Atlas banke A.D., Podgorica u iznosu EUR 50 hiljada.

69

11. KREDITI I POSLOVI LIZINGA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Dospjeli krediti:		
- privredna društva u državnom vlasništvu	-	251
- privredna društva u privatnom vlasništvu	1,865	802
- neprofitne organizacije	810	615
- fizička lica	851	609
- ostalo	9	-
Kratkoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	26,358	20,517
- neprofitne organizacije	119	60
- opštine (javne organizacije)	85	-
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	3,317	2,007
- fizička lica	2,065	4,299
- ostalo	434	70
Dugoročni krediti, uključujući tekuća dospjeća:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	39,332	27,523
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	3,523	719
- neprofitne organizacije	49	75
- fizička lica	22,158	19,236
- opštine (javne organizacije)	34	-
	101,009	76,783
Minus: Rezerve za kreditne gubitke (Napomena 5)	(2,657)	(2,085)
	98,352	74,698

Kratkoročni krediti privrednim društvima se najvećim dijelom odobravaju za obrtna sredstva sa rokom od 3 do 12 mjeseci, dok su dugoročni krediti odobreni na period 12 do 180 mjeseci i uglavnom se odnose na privredna društva iz oblasti trgovine, transporta, skladištenja, PTT, komunikacija i građevinarstva. Kratkoročni krediti privrednim društvima se najčešće, odobravaju uz kamatnu stopu od 5.5% do 16.5% na godišnjem nivou, ista kamatna stopa se primenjuje i za dugoročne kredite. Ukoliko klijent uzima kredit na bazi 100% oročenog depozita kamatna stopa je pasivna kamata + 2%-4%. Kamatna stopa na kredite koji su odobreni komitentima čije su garancije realizovane na teret banke kretale su se od 19.5% do 23.25% na godišnjem nivou.

Kratkoročni krediti stanovništvu se odobravaju sa rokom od mesec dana do 12 mjeseci. Dugoročni krediti stanovništvu obuhvataju kredite za adaptaciju stambenog i poslovnog prostora, finansiranje kupovine potrošnih dobara i ostale namjene. Dugoročni krediti stanovništvu odobravaju se na period od 13 mjeseci do 20 godina, uz kamatnu stopu od 1% do 2% na mjesečnom nivou.

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvata najvećim djelom komitente sa sjedištem na području Crne Gore i Republike Hrvatske. Koncentracija po djelatnostima ukupno bruto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009
Poljoprivreda, lov i ribolov	1,000	-
Građevinarstvo	4,094	2,705
Energetika i rudarstvo	64	2,087
Trgovina	28,948	24,620
Usluge, turizam, ugostiteljstvo	1,967	891
Transport, skladištenje, PTT, komunikacije	11,347	9,289
Administracija, druge javne usluge	3,800	949
Trgovina nekretninama	3,209	477
Finansije	742	1,141
Stanovništvo	25,491	24,142
Ostalo	20,347	10,482
	101,009	76,783

71

12. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI KOJE SE DRŽE DO DOSPJEĆA

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu EUR 1,093 hiljada (31. decembra 2009. godine: EUR 1,086 hiljada) odnose se na Državne zapise Vlade Crne Gore čiji je rok dospelja 1. mart 2011. godine. Državni zapisi nose prinos od 3.95% na godišnjem nivou. Banka raspolaže sa 11,000 državnih zapisa, čija ukupna nominalna vrijednost iznosi EUR 1,100 hiljada.

Do datuma sastavljanja ovih finansijskih izvještaja, Banka je reinvestirala sredstva u kupovinu novih 11,000 državnih zapisa Vlade Crne Gore koji dospeljavaju 30. avgusta 2011. godine i nose prinos od 3.65% na godišnjem nivou.

13. POSLOVNI PROSTOR I OSTALA FIKSNA AKTIVA

Kretanje za 2010. i 2009. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR

	Građevinski objekti	Kompjuterska oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januara 2009.	377	712	1,089	161	2.339
Povećanja	-	-	134	231	365
Prenos	-	77	177	(254)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(64)	(27)	-	(91)
Stanje, 31. decembra 2009.	377	725	1,373	138	2,613
Povećanja	1	60	-	594	655
Prenos	-	213	492	(705)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(42)	(52)	-	(94)
Stanje, 31. decembra 2010.	378	956	1,813	27	3,174
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januara 2009.	38	590	309	-	937
Amortizacija (napomena 8)	7	95	191	-	293
Otuđenja i rashodovanja	-	(64)	(26)	-	(90)
Stanje, 31. decembra 2009.	45	621	474	-	1,140
Amortizacija (napomena 8)	8	106	254	-	368
Otuđenja i rashodovanja	-	(42)	(34)	-	(76)
Stanje, 31. decembra 2010.	53	685	694	-	1,432
Sadašnja vrijednost:					
- 31. decembra 2010. godine	325	271	1,119	27	1,742
- 31. decembra 2009. godine	332	104	899	138	1,473

Na dan 31. decembra 2009. godine, Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

14. STEČENA AKTIVA

Stečena sredstva obezbjeđenja sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine iznose EUR 485 hiljada (31. decembra 2009. godine: EUR 11 hiljada) i u cjelosti se odnose na nekretnine koje su iskazane u vrijednosti ukupnih nenaplaćenih potraživanja umanjeno za obezvrjeđenje vrijednosti navedenih stečenih sredstva obezbjeđenja u iznosu EUR 268 hiljada (napomene 5 i 16).

15. OSTALA AKTIVA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Ulaganja u banke i finansijske organizacije:		
- Tržište novca A.D., Beograd	2	2
- S.W.I.F.T. SRL	5	5
	7	7
Ulaganja u nefinansijske organizacije u inostranstvu:		
- Naftna industrija Srbije („NIS“) A.D., Novi Sad - Republika Srbija	47	-
	47	-
Ulaganja u nefinansijske organizacije u zemlji:		
- Bridgemont D.O.O., Podgorica	2	-
- Crnogorski Telekom A.D, Podgorica	32	-
- Zetatrans A.D., Podgorica	3	-
- Prenos A.D., Podgorica	5	-
- Kombinat aluminijuma Podgorica A.D., Podgorica	2	-
- Luka Bar A.D., Bar	1	-
	45	-
	99	7

16. OSTALA AKTIVA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Potraživanja za kamate	952	550
Potraživanja po osnovu naknada	147	124
Nematerijalna ulaganja	705	555
Aktivna vremenska razgranicenja	566	141
Dati avansi	80	13
Ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije	449	846
Potraživanja za refundacije troškova	89	62
Potraživanja od zaposlenih	135	36
Ostala potraživanja	67	20
	3,190	2,347
Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu:		
- kamate (napomena 5)	10	6
- rizik zemlje (napomena 5)	54	9
- ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije (napomena 5)	135	247
- stečena aktiva (napomena 5)	268	1
- ostalo	18	-
	485	263
	2,705	2,084

Promjene na nematerijalnim ulaganjima u toku 2010. i 2009. godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR	
	2010.	2009.
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januara	968	910
Povećanja	390	58
Rashodovanje	(13)	-
Stanje, 31. decembra	1,345	968
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januara	413	228
Amortizacija (napomena 8)	238	185
Rashodovanje	(11)	-
Stanje, 31. decembra	640	413
Neotpisana vrijednost na dan:		
- 31. decembra	705	555

75

Na dan 31. decembra 2010. godine, nematerijalna ulaganja u iznosu EUR 705 hiljada najvećim dijelom se odnose na ulaganja u softvere u iznosu EUR 285 hiljada, licence u iznosu EUR 143 hiljada i ulaganja u nekretnine koje nisu u vlasništvu Banke u iznosu EUR 277 hiljada.

17. DEPOZITI

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
DEPOZITI PO VIĐENJU:		
- vladine agencije	1,732	1,447
- fondovi	34	250
- opštine (javne organizacije)	72	105
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	6,109	900
- privredna društva u privatnom vlasništvu	15,511	19,749
- banke	165	435
- finansijske institucije	925	366
- neprofitne organizacije	2,303	1,747
- fizička lica	11,111	5,348
- ostali	42	670
KRATKOROČNI DEPOZITI:		
- vladine agencije	1,240	508
- fondovi	800	100
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	639	2,332
- privredna društva u privatnom vlasništvu	11,518	5,492
- banke	2,725	6,078
- finansijske institucije	6,636	3,551
- neprofitne organizacije	682	711
- fizička lica	19,452	13,677
DUGOROČNI DEPOZITI:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	781	457
- neprofitne organizacije	23	21
- finansijske institucije	121	-
- fizička lica	2,512	5,791
	85,133	69,735

Depoziti po viđenju fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.75% do 1% na godišnjem nivou. Depoziti stanovništva po viđenju u stranoj valuti su deponovani, u zavisnosti od valute, uz kamatnu stopu u rasponu od 0.4% do 1.1% na godišnjem nivou.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 1.8% do 9% godišnje u zavisnosti od paketa štednje koji se izabere.

Kratkoročno oročeni depoziti privrednih društava u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 1% do 8.5% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i iznosa koji se oročava (do EUR 50 hiljada, od EUR 50 hiljada do EUR 100 hiljada i preko EUR 100 hiljada). Na kratkoročne oročene depozite u drugim valutama kamatne stope se kreću u rasponu od 1% do 3.2%. Dugoročno oročeni depoziti privrednih društava su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 1% do 8% na godišnjem nivou u zavisnosti od iznosa koji se oročava i valute. Na depozite po viđenju javnih i drugih organizacija se obračunava kamata u rasponu od 0.4% do 1.2% na godišnjem nivou.

18. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA I POZAJMICAMA

U hiljadama EUR

	Period/ Godina	Godišnja kamatna stopa	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
OBAVEZE PREMA KREDITORIMA U ZEMLJI:				
The European Fund for Southeast Europe ("EFSE") Montenegro B.V.	5	5.43%	3,000-	-
OBAVEZE PREMA KREDITORIMA U INOSTRANSTVU				
Evropska investiciona banka	12	4.032%	2,600	2,600
Evropska investiciona banka	12	3.923%	1,400	1,400
Evropska investiciona banka	12	3.604%	4,000	-
Evropska investiciona banka	12	3.168%	2,010	-
Evropska investiciona banka	12	3.019%	1,990	-
			12,000	4,000
			15,000	4,000

EFSE je Banci u 2010. godini odobrio kredit u iznosu EUR 5,000 hiljada uz kamatnu stopu od 5.43% na period od pet godina, uz „grejs“ period u trajanju od 12 mjeseci odnosno do 22. marta 2012. godine. Zaključno sa 31. decembrom 2010. godine Banka je iskoristila EUR 3,000 hiljade. Kredit se otplaćuje u jednakim polugodišnjim ratama. U skladu sa uslovima ugovora, Banka ima obavezu da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima. Na dan 31. decembra 2010. godine finansijski pokazatelji Društva su usaglašeni sa uslovima ugovora po navedenom osnovu.

Preuzete obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine iznose EUR 2,000 hiljade. Banka ima obavezu da sredstva kredita usmjerava za podsticanje razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, uz uslov da pojedinačni iznos odobrenog kredita ne može biti veći od EUR 100 hiljada, odnosno ukupan iznos kredita koji se odobravaju grupi povezanih privrednih društava ne može biti veći od EUR 300 hiljada.

Sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj investicionoj banci („EIB“) po osnovu dugoročnih kredita u iznosu EUR 12,000 hiljada (31. decembra 2009. godine: 4,000 hiljada). EIB je odobrio sredstva kredita u iznosu EUR 16,000 hiljada, odnosno preuzete obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine po navedenom osnovu iznose EUR 4,000 hiljade. Krediti su odobreni za podsticanje razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, uz „grejs“ period u trajanju od maksimum dvije godine. Sredstvo obezbjeđenja urednog vraćanja navedenih obaveza predstavlja garancija Vlade Crne Gore.

19. OBAVEZE PREMA VLADI

U hiljadama EUR

	Period/ Godina	Godišnja kamatna stopa	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Investiciono razvojni fond Crne Gore A.D., Podgorica	4-10	2%-5%	2,195	1,757
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća	5-8	0-1%	521	491
			2,716	2,248

Obaveze prema Vladi Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu EUR 2,716 hiljada odnose se na obaveze po primljenim dugoročnim kreditima u iznosu EUR 2,195 hiljada od Fonda za razvoj Crne Gore odobrenim za kofinansiranje malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, sa „grace“ periodom od 1 do 2 godine i obaveze po primljenim dugoročnim kreditima u iznosu EUR 521 hiljada od Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća sa odobrenim grace periodom od 12 do 18 mjeseci.

20. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Obaveze za obračunate kamate	1,263	768
Razgraničene naknade za odobravanje kredita	732	432
Obaveze prema dobavljačima	149	133
Obaveze po osnovu poreza	53	10
Odložene poreske obaveze (napomena 9)	26	11
Obaveze po osnovu unaprijed naplaćenih potraživanja po kreditima	1,439	848
Rezervisanja za naknade zaposlenih	57	54
Ostale obaveze	54	136
	3,773	2,392

Rezervisanja za naknade zaposlenima u iznosu EUR 57 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine izvršena su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova.

Sadašnja vrijednost očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova utvrđena je od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u skladu sa pravilima aktuarske matematike. Tehničke osnove korišćene za obračunavanje sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata uključuju primjenu:

- komutativnih brojeva, izrađenih na osnovu izračunate vjerovatnoće doživljenja stanovništva Crne Gore iz popisa 1980 - 1982. godine i
- godišnje kamatne stope od 12% za diskontovanje očekivanih budućih isplata zaposlenima.

Kretanje na rezervisanjima za naknade zaposlenima prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR

	2010.	2009.
Stanje, na početku perioda	54	54
Rezervisanja u toku perioda (napomena 5)	3	-
Stanje, na kraju perioda	57	54

21. REZERVE ZA POTENCIJALNE KREDITNE GUBITKE PO VANBILANSNIM IZLOŽENOSTIMA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu:		
- vanbilansnih izloženosti (napomena 5)	215	195
- operativnog rizika	279	300
	494	495

22. KAPITAL

Na dan 31. decembra 2010. i 2009. godine akcijski kapital Banke čini 31,305 obične akcije nominalne vrijednosti EUR 511.29. Zakon o bankama („Sl. list RCG” br. 17/2008 i br. 44/2010) definisao je minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti EUR 5,000 hiljada. Na dan 31. decembra 2010. godine novčani kapital Banke je usaglašen sa propisanim minimumom.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG”, br. 60/2008 i 41/2009), Banka je u toku 2009. godine ukinula rezerve za opšte kreditne rizike u iznosu EUR 1,849 hiljada, koje su formirane u ranijim godinama, u skladu sa tada važećom Odlukom o klasifikaciji aktive banaka, rezervacijama i rezervama za kreditne gubitke („Sl. list RCG”, br. 59/2007). Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2010. i 2009. godine je prikazana u sljedećem pregledu:

Naziv akcionara	2010.			2009.		
	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća
Flandria Participations Financieres	5,000	2,556	15.97%	5,000	2,556	15.97%
Cerere s.r.l	4,360	2,229	13.93%	4,360	2,229	13.93%
Gorgoni Antonia	3,131	1,601	10.00%	3,131	1,601	10.00%
Gorgoni Lorenzo	2,591	1,325	8.28%	2,591	1,325	8.28%
Todorović Miljan	2,316	1,184	7.40%	2,316	1,184	7.40%
Ostali	13,907	7,111	44.42%	13,907	7,111	44.42%
	31,305	16,006	100%	31,305	16,006	100%

23. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Sl. list CG“, br. 60/2008, 41/2009), sopstvena sredstva Banke predstavljaju zbir osnovnog kapitala Banke i dopunskog kapitala Banke, umanjen za odbitne stavke. Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine iznose EUR 20,916 (31. decembra 2009. godine: EUR 19,776 hiljada).

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, na dan 31. decembra 2010. godine iznose EUR 20,916 (31. decembra 2009. godine: EUR 19,776 hiljada). Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, naplaćene emisione premije i neraspoređeni iznos dobiti iz tekuće godine, umanjeni za iznos gubitka iz prethodnih godina i iznos nematerijalne imovine.

Banka na dan 31. decembra 2010. godine nema dopunski kapital.

Ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembra 2010. godine iznosi EUR 108,477 (31. decembra 2009. godine: EUR 70,197 hiljada).

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, a koja je u primjeni na dan 31. decembra 2010. godine, Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti Banke na dan 31. decembra 2010. godine, iznosi 15.54% (31. decembra 2009. godine: 21.58%) i veći je od propisanog minimuma.

Na dan 31. decembra 2010. godine nijedan pokazatelj poslovanja Banke ne odstupa od propisanog minimuma kako se to zahtijeva u skladu sa zakonskom regulativom Centralne banke Crne Gore.

24. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Garancije, jemstva i preuzete neopozive obaveze:		
Garancije privrednim društvima:		
- plative	16,212	6,654
- činidbene	1,047	356
- ostale vrste garancija	6,338	3,458
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene odobrene kredite	2,476	2,266
Akreditivi	96	120
Druge vanbilansne pozicije:		
- komisioni poslovi	131	131
- kastodi i brokersko - dilerski poslovi	13,614	7,243
- kolaterali	246,954	176,949
- otpisani krediti	1,819	1,714
- tekući ugovori za transakcije sa devizama / promptna prodaja deviza	801	-
	289,488	198,891

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Zakonom o bankama ("Sl. list CG" br. 17/2008) je definisano da značajan uticaj na poslovanje Banke, imaju lica koja postavljaju najmanje jednog predstavnika u Odboru direktora ili sličan organ, bilo kroz vlasništvo nad akcijama, na osnovu saglasnosti sa vlasnicima ili na bilo koji drugi način. U skladu sa Zakonom o bankama, transakcije sa povezanim licima su prikazane u narednim tabelama:

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Obaveze		
<i>Depoziti po viđenju:</i>		
- Miljan Todorović	-	6
- Gorgoni Lorenzo	12	8
	12	14
<i>Oročeni depoziti</i>		
- Miljan Todorovic	530	3,700
	530	3,700
<i>Obaveze po osnovu kamata:</i>		
- Miljan Todorović	-	3
	-	3
Ukupno obaveze	542	3,717

83

Rashodi iz transakcija sa povezanim pravnim licima u toku 2010. godine iznosili su EUR 95 hiljada (2009. godina: EUR 363 hiljada).

Na dan 31. decembra 2010. godine, potraživanja od zaposlenih iznose EUR 1,249 hiljada (31. decembra 2009. godine: EUR 909 hiljade), a odnose se na potraživanja za odobrene kredite, potraživanja za prekoračenja po tekućim računima i potraživanja po osnovu kreditnih kartica.

Tokom 2010. godine, ukupne bruto naknade lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima iznose EUR 556 hiljada (2009. godine: 530 hiljada).

26. ROČNA USKLAĐENOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava, sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstva da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospjelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti. Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	22,741	1,506	-	-	-	-	24,247
Aktiva za trgovinu i raspoložive za prodaju, izuzev akcija	42	-	-	-	-	-	42
Kredit i ostala potraživanja	8,500	15,310	13,703	20,970	32,486	10,040	101,009
HoV koje se drže do dospelja	-	1,093	-	-	-	-	1,093
Ostala finansijska aktiva uključujući ulaganja u akcije	1,962	-	-	74	484	-	2,520
Ukupno	33,245	17,909	13,703	21,044	32,970	10,040	128,911
Finansijske Obaveze							
Depoziti	21,444	27,830	13,650	18,863	2,928	418	85,133
Obaveze po uzetim kreditima i ostalim obavezama	-	-	-	101	6,692	8,207	15,000
Obaveze prema Vladi	90	31	59	96	1,706	734	2,716
Ostale finansijske obaveze	471	237	589	428	504	155	2,384
Ukupno	22,005	28,098	14,298	19,488	11,830	9,514	105,233
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2010. godine	11,240	(10,189)	(595)	1,556	21,140	526	23,678
- 31. decembra 2009. godine	8,166	(7,664)	466	(786)	20,871	801	21,854
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2010. godine	11,240	1,051	456	2,012	23,152	23,678	
- 31. decembra 2009. godine	8,166	502	968	182	21,053	21,854	
% Od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2010. godine	10.7%	1.0%	0.4%	1.9%	22.0%	22.5%	
- 31. decembra 2009. godine	10.5%	0.6%	1.2%	0.2%	27.0%	28.0%	

Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava.

27. RIZIK OD PROMJENE KAMATNIH STOPA

Banka je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kamatni rizik Banke, u uslovima čestih promjena kamatnih stopa i neravnomjerne ponude i tražnje kapitala, zahtijeva posebnu pažnju Banke. Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijene kredita u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa, sa jedne strane, i mogućnost smanjenja optimalne razlike između prosječnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa, sa druge strane. Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2010. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 5 godina	Ukupno
Osetljiva aktiva						
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	2,367	1,506	-	-	-	3,873
Kamatonosne hartije od vrijednosti	-	1,093	-	-	-	1,093
Kredit i ostala potraživanja	8,500	15,310	13,703	20,970	42,526	101,009
Ostala osjetljiva aktiva	975	-	-	-	-	975
Ukupno	11,842	17,909	13,703	20,970	42,526	106,950
% od ukupne kamatonosne aktive	11.07%	16.75%	12.81%	19.61%	39.76%	100.00%
Osetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti	9,226	10,444	17,125	23,787	15,511	76,093
Kamatonosne pozajmice	89	31	59	196	17,341	17,716
Ukupno	9,315	10,475	17,184	23,983	32,852	93,809
% od ukupne kamatonosnih obaveza	9.93%	11.17%	18.32%	25.57%	35.02%	100.00%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2010. godine	2,527	7,434	(3,481)	(3,013)	9,674	13,141
- 31. decembra 2009. godine	6,136	2,757	(1,539)	(3,452)	14,330	18,232
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2010. godine	2,527	9,961	6,480	3,467	13,141	
- 31. decembra 2009. godine	6,136	8,893	7,354	3,902	18,232	

28. DEVIZNI RIZIK

Naredna tabela prikazuje neto deviznu poziciju Banke na dan 31. decembra 2010. godine. Banka je izložena efektima promjena deviznih kurseva najznačajnijih valuta, koji utiču na njen finansijski položaj i novčane tokove. Rukovodstvo uspostavlja ograničenja na stepen izloženosti po valutama i ukupno koja se redovno prate.

U hiljadama EUR

	RSD	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	-	4,482	37	53	14	4,586
Obaveze u devizama	-	4,648	13	50	3	4,714
Neto otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2010.	-	166	24	3	11	
- 31. decembra 2009.	-	5	(1)	-	8	
% od osnovnog kapitala:						
- 31. decembra 2010.	0%	(0.71%)	0.10%	0.02%	0.05%	
- 31. decembra 2009.	-	0.02%	0.00%	0.00%	0.03%	
Agregatna otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2010.	(127)					
- 31. decembra 2009.	12					
% od osnovnog kapitala:						
- 31. decembra 2010.	(0.54%)					
- 31. decembra 2009.	0.05%					

29. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2010. godine protiv Banke se vodi više sudskih sporova od strane pravnih i fizičkih lica. Ishod sporova u toku za sada nije moguće pouzdano procijeniti, ali mišljenje rukovodstva i pravnog savjetnika je da se ne očekuju negativni ishodi sporova koji bi mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Banke za 2010. godinu. Ukupan iznos sudskih sporova sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u kojima je Banka tužilac iznosi EUR 996 hiljada.

30. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem godišnje neto dobiti koja pripada vlasnicima običnih akcija sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda. Banka je registrovana kao akcionarsko društvo čiji se akcijski kapital sastoji od 31,305 običnih akcija. Zarada po akciji na dan 31. decembra 2010. godine iznosila je EUR 0.04 hiljade (31. decembra 2009. godine: EUR 0.03 hiljada).

31. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2010. i 2009. godine bili su:

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
USD	0.7530	0.6974
CHF	0.8016	0.6721
GBP	1.1625	1.1062

87

A. ANALIZA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

I Uvod

Finansijski izvještaji Hipotekarne banke A.D., Podgorica (u daljem tekstu „Banka“), koji su bili predmet revizije sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka. Propisani obrasci finansijskih iskaza su u zakonskom roku dostavljeni Centralnoj banci Crne Gore.

II Analiza bilansa uspjeha i bilansa stanja

Detaljna analiza pozicija bilansa uspjeha i bilansa stanja je data u napomenama 4 do 31 uz finansijske izvještaje.

B. PRIKAZ I OCJENA KVALITETA POSLOVANJA I FINANSIJSKE POZICIJE BANKE

I Kvalitet aktive banke

Klasifikacija aktive i odgovarajućih vanbilansnih stavki, u smislu utvrđivanja kvaliteta aktive, izvršena je saglasno Odluci Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 60/2008 i 41/2009) odnosno u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 64/2009, 87/2009 i 66/2010). Na osnovu izvršene klasifikacije i u skladu sa internim politikama, Banka je formirala rezerve za potencijalne gubitke sa stanjem na dan 31. Decembra 2010. godine u iznosu EUR 3,637 hiljada. (31. decembra 2009. godine: EUR 2,843 hiljada).

Na osnovu izvršene revizije i provjere izvršene klasifikacije na selektiranom uzorku dužnika Banke, revizor je, polazeći od odgovarajuće Odluke Centralne banke Crne Gore, potvrdio klasifikaciju izvršenu od strane Banke.

Klasifikacija Banke je provjerena od strane revizora na uzorku koji pokriva 69.23 % ukupne izloženosti Banke kreditnom riziku na dan 31. decembra 2010. godine (isključujući kredite odobrene stanovništvu).

Pokazatelji poslovanja dužnika uzeti su u obzir prilikom klasifikacije aktive i utvrđivanja potrebne rezerve za potencijalne gubitke Banke, kao i kvalitet servisiranja duga, obnavljanje kredita istim dužnicima u toku godine, kvalitet instrumenata obezbjeđenja naplate i potvrda naplate kredita i kamata u toku 2010. godine odnosno do dana sastavljanja finansijskih izvještaja za 2010. godinu.

Sumirajući rezultate ispitivanja kvaliteta bilansne i vanbilansne aktive Banke sa stanovišta naplativosti i potrebe za stvaranjem rezerve za obezbjeđenje Banke od potencijalnih gubitaka saglasno iznijetom pristupu, dobijeni su sljedeći odnosi i pokazatelji:

- *Rizična bilansna i vanbilansna aktiva Banke se na dan 31. decembra 2010. i 2009. godine sastoji iz sljedećeg:*

U hiljadama EUR

	2010.			2009.		
	Iznos	U %	Formirana rezerva	Iznos	U %	Formirana rezerva
Kreditni	101,009		3,142	76,783		2,085
Minus: krediti obezbijeđeni gotovinskim depozitom	(5,176)		-	(7,958)		-
	95,833	76.90%	3,142	68,825	73.3	2,085
Obračunate kamate	950	0.76%	-	470	0.2	6
Ostale stavke aktive	3,698	2.97%	-	-	9.0	257
Preuzete i potencijalne obaveze	24,135	19.37%	495	11,802	17.4	495
Ukupna izloženost riziku	124,616	100.00%	3,637	81,097	100.0	2,843

- Na dan 31. decembra 2010. godine, struktura plasmana Banke po kategorijama rizičnosti nakon umanjenja za iznose položenog novčanog depozita je sljedeća:

U hiljadama EUR

Kategorija	Krediti	Obračunate kamate	Vanbilansna evidencija	Ukupno	U %
A	40,400	399	14,940	55,739	49.09%
B	42,945	379	7,151	50,475	44.45%
C	6,910	6	10	6,926	6.10%
D	402	-	-	402	0.35%
	90,657	784	22,101	113,542	100.00%

- Na dan 31. decembra 2009. godine, struktura plasmana Banke po kategorijama rizičnosti nakon umanjenja za iznose položenog novčanog depozita je sljedeća:

U hiljadama EUR

Kategorija	Krediti	Obračunate kamate	Vanbilansna evidencija	Ukupno	U %
A	37,746	274	7,034	45,054	56
B	25,645	194	4,619	30,458	38
C	5,219	2	149	5,370	6
D	215	-	-	215	-
	68,825	470	11,802	81,097	100.00%

Rizična bilansna i vanbilansna aktiva koju čini ukupan zbir aktive klasifikovan sa stanovišta naplativosti, na dan 31. decembra 2010. godine, predstavlja 67.64% (31. decembra 2009. godine: 60.28% ukupne bilansne aktive (prije umanjenja za rezerve za kreditne gubitke i potencijalne gubitke na ostalu aktivu).

Kreditna politika Banke je u saglasnosti sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje koncentracijom kredita i poslovanju sa licima povezanim sa bankom.

II Kapital i adekvatnost kapitala

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2010. i 2009. godine se sastoji od 31,305 običnih akcija nominalne vrijednosti EUR 511.29.

Na dan 31. decembra 2010. godine, nepokriveni gubitak iznosi EUR 1,828 hiljada (31. decembra 2009. godine: 3,120 hiljada).

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 60/2008 i br. 41/2009), Banka je u toku 2009. godine ukinula rezerve za opšte kreditne rizike u iznosu od EUR 1,849 hiljada, koje su formirane u ranijim godinama, u skladu sa tada važećom Odlukom o klasifikaciji aktive banaka, rezervacijama i rezervama za kreditne gubitke („Sl. list RCG“, br. 59/2007).

Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine iznose EUR 20,916 hiljada (31. decembra 2009. godine: EUR 19,776 hiljada).

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke („Sl. list CG“, br. 60/2008, 41/2009), na dan 31. decembra 2009. godine iznosi EUR 19,776 hiljada. Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, naplaćene emisije premije i iznos neto dobiti iz tekuće godine, umanjen za iznos nepokrivenih gubitka iz prethodnih godina i iznos nematerijalne imovine.

Banka na dan 31. decembra 2009. godine nema dopunski kapital.

Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembra 2010. godine iznosi EUR 108,477 hiljada (31. decembra 2009. godine: EUR 70,197 hiljada).

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti Banke na dan 31. decembra 2009. godine, iznosi 15,54% (na dan 31. decembra 2009. godine: 21.58%) i veći je od propisanog minimuma.

Na dan 31. decembra 2010. godine ni jedan pokazatelj poslovanja Banke ne odstupa od propisanog minimuma kako se to zahtijeva u skladu sa zakonskom regulativom Centralne banke Crne Gore.

91

III Likvidnost banke

Upravljanje rizikom likvidnosti je definisano Politikom upravljanja rizikom likvidnosti kojom je definisano da odgovornost u upravljanju likvidnošću Banke, nose sljedeći organi Banke:

- Rukovodstvo Banke
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke (ALCO)
- Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima i drugi poslovni sektori i službe Banke

Banka održava likvidnost konstantno prateći usklađenost izvora i plasmana, da bi na taj način bila u mogućnosti da sve svoje obaveze, kao i obaveze svojih deponenata, izmiruje u rokovima dospjeća, pokušavajući istovremeno da zadovolji potrebe osnivača i poslovnih komitenata prilikom odobravanja kredita, odnosno da uskladi rokove dospjeća kredita sa potrebama zajmotražioca.

Likvidnost Banke se, na dan 31. decembra 2010. i 2009. godine, može bliže sagledati iz sljedećih pokazatelja:

			2010.	2009.
Dati krediti	=	101,009		
Depoziti	=	85,133	x 100 = 118.65%	110.11%
Likvidna aktiva	=	24,247		
Depoziti	=	85,133	x 100 = 28.48%	28.56%
Likvidna aktiva	=	24,247		
Ukupna aktiva	=	128,788	x 100 = 18.83%	20.00%
Likvidna aktiva	=	24,247		
Kratkoročne obaveze	=	83,889	x 100 = 28.90%	29.07%

Ročna usklađenost finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2010. godine je prikazana u napomeni 26. uz finansijske izvještaje.

IV Rizik promjene kamatnih stopa

Primjenjivane kamatne stope utvrđene su Odlukom o kamatnim stopama. Ova odluka definiše osnovne ciljeve i smjernice politike kamatnih stopa, principe i način utvrđivanja visine kamatnih stopa po kojima Banka ugovara, obračunava i naplaćuje kamate na plasmane i druga potraživanja, odnosno plaća na depozite i ostala primljena sredstva.

Banka prihvata određenu izloženost efektima promjena u nivoima tržišnih kamatnih stopa na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kao rezultat takvih promjena, može doći do povećanja kamatne marže Banke, ali može takođe doći i do smanjenja ili nastanka gubitka u slučaju neočekivanih kretanja kamatnih stopa.

Rizik promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2010. godine je prikazan je u napomeni 27 uz finansijske izvještaje.

U skladu sa Politikom za upravljanje tržišnim rizicima Banka kontroliše rizik od promjene kamatnih stopa uspostavljanjem internog limita za izloženost riziku kamatne stope.

Definisanjem limita su utvrđene granice za nivo izloženosti riziku kamatne stope na sljedeći način, a u skladu sa sa Politikom upravljanja tržišnim rizicima u Hipotekarnoj banci A.D., Podgorica:

- Prosječna kamatna marža ne smije pasti ispod 40% prosječne aktivne kamatne stope.
- Banka prati i utvrđuje prosječne aktivne i pasivne kamatne stope, stavljanjem u odnos ostvarene prihode od kamata za posmatrani period sa prosječnom kamatonosnom aktivom za posmatrani period u cilju utvrđivanja prosječne aktivne kamatne stope, kao i stavljanjem u odnos ostvarenih rashoda po osnovu kamata za posmatrani period sa prosječnom kamatonosnom pasivom za posmatrani period u cilju utvrđivanja prosječne pasivne kamatne stope. Razlika koja se dobija oduzimanjem prosječne pasivne kamatne stope od prosječne aktivne kamatne stope, predstavlja kamatnu maržu, koja ne smije pasti ispod 40% prosječne aktivne kamatne stope, koja se obračunava na način opisan u predhodnom tekstu.
- Navedeni obračun se radi kako za određeni mjesec, tako i kumulativno za period od početka godine do posmatranog perioda, tako da se obezbjeđuju podaci na osnovu kojih se može pratiti kretanje prosječnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa i kretanje kamatne marže za posmatrani mesec i period.

U slučaju pada prosječne kamatne marže ispod 40% prosječne aktivne kamatne stope, Sektor za upravljanje rizicima, odnosno Služba za nadzor i izvještavanje o rizicima će informisati ALCO odbor, koji je u obavezi da predloži mjere za održavanje poslovanja u okviru definisanih limita:

- ukupna godišnja kumulativna razlika za pozicije u EUR ne smije prelaziti 45% ukupne aktive, odnosno 45% ukupne pasive,
- ukupna polugodišnja kumulativna razlika za pozicije u EUR ne smije prelaziti 36% ukupne aktive, odnosno 36% ukupne pasive,
- ukupna godišnja i polugodišnja kumulativna razlika za pozicije po pojedinim valutama ne smije prelaziti 9% ukupne aktive, odnosno 9% ukupne pasive,
- posmatrano agregatno za pozicije u svim valutama ukupna godišnja kumulativna razlika ne smije prelaziti 54% ukupne aktive, odnosno 54% ukupne pasive,
- posmatrano agregatno za pozicije u svim valutama ukupna polugodišnja kumulativna razlika ne smije prelaziti 45% ukupne aktive, odnosno 45% ukupne pasive.

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite pravnim licima u toku 2010. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Godišnja kamatna stopa
Prekoračenje na žiro-računu (overdraft)	13.0 - 16.5
Gotovinski krediti	11.0 - 14.5
Revolving krediti	11.5 - 15.0
Kreditni za plaćanje obaveza dobavljačima	10.5 - 14.0
Kreditni za otkup potraživanja	11.5 - 15.0
Kreditni za kupovinu automobila	11.0 - 14.5
Kreditni za refinansiranje obaveza kod druge banke	10.5 - 14.0
Kreditni na bazi 100% oročenog depozita	pasivna kamatna stopa + 2.0 - 4.0
Kreditni za finansiranje izvoznih potraživanja	10.0 - 13.5
Kreditni za finansiranje kupovine opreme	10.0 - 13.5
Kreditni za finansiranje adaptacija poslovnih prostora	10.0 - 13.5
Kreditni za finansiranje kupovine osnovnih sredstava	10.0 - 13.5
Kreditni za pripremu turističke sezone	13.0
Hipotekarni krediti	12.5 - 15.0

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite fizičkim licima u toku 2010. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Kamatna stopa
Gotovinski krediti	1.2 - 1.5 p.m.
Hipotekarni krediti	1.5 p.m.
Kreditni za adaptaciju i izgradnju	1.0 p.m.
Kreditni za kupovinu automobile uz depozit 20%	1.1 - 1.4 p.m.
Kreditni za razvoj turizma	1.2 p.m.
Kreditni za pomorce	1.0 - 1.2 p.m.
Kreditni za studente	1.2 p.m.
Kreditni penzionerima	1.2 p.m.
Potrošački krediti	1.1 - 1.4 p.m.
Prekoračenje po tekućem računu	14.6 p.a.
Sprint krediti	1.2 - 1.5 p.m.
Poljoprivredni krediti	1.1 p.m.
Kreditni za kupovinu robe	1.2 p.m.
Lombardni krediti na osnovu zaloge HOV	1.0 - 1.2 p.m.
Lombardni krediti na osnovu zaloge oročenih depozita u visini 100%	+2.5 p.m. na pasivnu kamatnu stopu

95

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite pravnih lica u toku 2010. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Godišnja kamatna stopa
Depoziti po viđenju pravnih lica	0.2-0.5
Oročeni depoziti u dolarima - USD	1.2 - 3.5
Oročeni depoziti u eurima - €	1.2 - 6.0
Oročeni depoziti u ostalim valutama (AUD, CAD, CHF, GBP)	1.0 - 3.1

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite fizičkih lica u toku 2010. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Godišnja kamatna stopa
Dječja štednja Mrvac-oročena kumulativna štednja	3.0 - 6.2
Oročena kumulativna štednja	3.0 - 6.2
Oročena štednja u \$, Oročena kumulativna štednja u \$, Dječja štednja Mrvac-oročena kumulativna štednja u \$, Rentna štednja u \$	1.2 - 2.0
Oročena štednja u €	3.0 - 6.2
Oročena štednja, Oročena kumulativna štednja, Dječja štednja Mrvac-oročena kumulativna štednja, Rentna štednja - u ostalim valutama (AUD, CAD, CHF, GBP)	1.2 - 2.0
Rentna štednja	3.0 - 6.2
Štednja po viđenju	0.2 - 0.4

96

V Devizni rizik

Odlukom Centralne banke o minimalnim standardima za upravljanje tržišnim rizicima u bankama uspostavljeni su sljedeći limiti koji se odnose na otvorenu deviznu poziciju:

- Individualna otvorena pozicija na kraju dana za valute koje se dnevno nalaze na referentnoj kursnoj listi Evropske Centralne banke - max. 15% osnovnog kapitala
- Agregatna otvorena pozicija na kraju dana za valute koje se dnevno nalaze na referentnoj kursnoj listi Evropske Centralne banke - max. 20% osnovnog kapitala
- Neto otvorene pozicije na kraju dana za ostale valute, ne mogu iznositi više od 5% osnovnog kapitala banke na individualnoj osnovi (valute koje se ne nalaze na referentnoj kursnoj listi Evropske Centralne banke)
- Neto otvorene pozicije na kraju dana za ostale valute, ne mogu iznositi više od 10% osnovnog kapitala banke na agregatnoj osnovi.

Na dan 31. decembra 2010. godine otvorena devizna pozicija Banke je bila sljedeća:

U hiljadama EUR

	RSD	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	-	4,482	37	53	14	4,586
Obaveze u devizama	-	4,648	13	50	3	4,714
Neto otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2010.	-	166	24	3	11	
- 31. decembra 2009.	-	5	(1)	-	8	
% od osnovnog kapitala:						
- 31. decembra 2010.	0%	(0.71%)	0.10%	0.02%	0.05%	
- 31. decembra 2009.	-	0.02%	0.00%	0.00%	0.03%	
Agregatna otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2010.	(127)					
- 31. decembra 2009.	12					
% od osnovnog kapitala:						
- 31. decembra 2010.	(0.54%)					
- 31. decembra 2009.	0.05%					

VI Rizik zemlje

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o metodologiji za mjerenje rizika zemlje u bankama („Sl. list RCG“, br. 60/2008), Banka je usvojila strategiju i politiku upravljanja rizikom zemlje. Rizik zemlje predstavlja vjerovatnoću ostvarivanja gubitaka za Banku, zbog nemogućnosti naplate potraživanja od lica izvan Crne Gore iz političkih, socijalnih i ekonomskih razloga zemlje u kojoj se nalazi sjedište dužnika.

Rizik zemlje je na dan 31. decembra 2010. godine obračunat uz primjenu važeće metodologije Rejting zemalja dužnika. Politikom upravljanja rizikom zemlje definisani su sljedeći procenti rezervisanja u skladu sa „rejtingom“ zemlje prema kojoj Banka ima izloženost (Standard & Poors’):

Rizične kategorije	Ponder rizika
Nerizične zemlje	0%
Zemlje niskog rizika	50-100%
Zemlje srednjeg rizika	150-250%
Zemlje visokog rizika	Minimalno 300%

Banka je na dan 31. decembra 2010. godine obračunala rezervu po osnovu izloženosti Banke riziku zemlje u iznosu od EUR 54 hiljada (31. decembra 2009. godine: EUR 9 hiljada).

VII Operativni rizik

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje operativnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 24/2009), koja je donijeta na sjednici Savjeta Centralne banke Crne Gore, održanoj 23. i 24. februara 2009. godine, Banka je usvojila Politiku upravljanja operativnim rizikom.

Operativni rizik se definiše kao rizik pojave gubitka usljed nepravilnog ili neodgovarajućeg ponašanja i aktivnosti zaposlenih, neadekvatnosti i/ili grešaka u procesima i organizaciji, neadekvatnosti i/ili grešaka u sistemima i infrastrukturi ili usljed eksternih faktora i uticaja.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore, Banka je dužna da o gubicima nastalim iz operativnog rizika koji prelazi 1% rizičnog kapitala, obavijesti Centralnu banku Crne Gore i to najkasnije u roku od osam radnih dana od dana nastanka gubitka.

Na dan 31. decembra 2010. godine, rezervisanja za operativni rizik iznose EUR 279 hiljada (31. decembra 2009. godine: EUR 300 hiljada).

VIII Sistem interne kontrole i interne revizije

Organizacionom strukturom Banke su uspostavljeni nivoi i linije nadležnosti kao i odgovornosti sa jasnim razgraničenjem između funkcije upravljanja i funkcije rukovođenja. Organi upravljanja Banke su: Skupština Banke i Odbor direktora Banke.

Bankom rukovodi Glavni izvršni direktor Banke.

U Banci je kao poseban organizacioni dio organizovano Odjeljenje interne revizije. Obavljanje aktivnosti odjeljenja interne revizije se vrši u skladu sa Procedurama interne revizije i godišnjim planom aktivnosti.

U skladu sa navedenim internim aktima obim aktivnosti interne revizije uključuje, ali nije ograničen na:

- Usaglašenost sa relevantnim pravilima, smjericama, instrukcijama i standardima;
- Procjenu vrijednosti i pouzdanosti pravila i podjele dužnosti u okviru bankarskih operacija;
- Razmatranje i procjenu efektivnosti i pogodnosti finansijskih i administrativnih kontrola;
- Monitoring adekvatnosti, pouzdanosti, nepovredivosti sigurnosti računovodstva i ostalih informacionih sistema menadžmenta;
- Razmatranje efikasnosti i djelotvornosti bankarskih operacija;
- Ispitivanje validnosti mjera koje se koriste za postizanje bankarskih operacija;
- Test i procjena adekvatnosti i efikasnosti sistema interne kontrole;
- Razmatranje aplikacija i efikasnosti procedure upravljanja rizicima kao i ocjena metodologije procjene rizika;
- Ocjenu informacionih sistema, sa posebnim osvrtom na elektronske informacione sisteme i bankarsku aplikaciju.
- Ocjenu tačnosti i pouzdanosti knjigovodstvenih finansijskih izvještaja;
- Ocjenu bankarskog sistema u određivanju kapitala u odnosu na procijenjeni rizik;
- Testiranje transakcija i funkcionisanja specifičnih procedura interne kontrole;
- Pridržavanje pravnim i zakonskim propisima, etički kod, implementacija politika i procedura;
- Sprovođenje specijalnih istraga.

IV Rizik zemlje

Prilikom izvještavanja rukovodstva Banke, interna revizija djeluje nezavisno u cilju uspostavljanja i izvještavanja o adekvatnosti, pouzdanosti i efektivnosti kontrola koje koristi rukovodstvo Banke u upravljanju rizicima, što preventivno utiče na ostvarenje bankarskih ciljeva, kao i izvještavanja da li su bankarski resursi upotrijebljeni efikasno i efektivno u postizanju bankarskih ciljeva.

C. PRIKAZ ORGANIZACIONE STRUKTURE BANKE

Banka svoje poslovanje obavlja u Centrali u Podgorici, filijalama u Podgorici, Bijelom Polju, Budvi, Nikšiću, Baru, Herceg Novom, Beranama i Kotoru, kao i ekspoziturama lociranim u Podgorici, Tivtu, Tuzima i Cetinju.

Banka svoje poslovanje obavlja preko sljedećih tijela i organizacionih djelova:

1. Skupština akcionara
2. Odbor direktora
  - 2.1. Odbor za reviziju
  - 2.2. Odbor za upravljanje kreditnim rizikom
  - 2.3. Odeljenje interne revizije
  - 2.4. Odeljenje za praćenje uskladenosti poslovanja sa propisima (Compliance)
  - 2.5. Ovlašćeno lice za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.
  - 2.6. Šef sigurnosti informacionog sistema
3. Glavni izvršni direktor
  - 3.1. Služba administrativnih i kadrovskih poslova
  - 3.2. Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima
  - 3.3. Služba platnog prometa u zemlji
  - 3.4. Služba platnog prometa sa inostranstvom
  - 3.5. Služba upravljanja sredstvima
  - 3.6. Služba kastodi poslova
  - 3.7. Služba za brokersko-dilerske poslove
4. Izvršni direktor za komercijalne poslove
  - 4.1. Komercijalni sektor
  - 4.2. Služba za razvoj novih proizvoda i marketing
  - 4.3. Poslovna mreža
5. Izvršni direktor za poslove upravljanja rizicima
  - 5.1. Sektor upravljanja rizicima
  - 5.2. Služba za kreditnu analizu
  - 5.3. Služba za vođenje rizičnih plasmana
  - 5.4. Služba za nadzor i izvještavanje o rizicima

6. Izvršni direktor za poslove finansija i informatike
  - 6.1. Sektor finansija i informatike
  - 6.2. Služba računovodstva i izvještavanja
  - 6.3. Odeljenje opštih poslova
  - 6.4. Služba obračuna
  - 6.5. Služba informatike

Na dan 31. decembra 2010. godine Banka je imala 155 zaposlenih radnika (31. decembra 2009. godine: 139 zaposlenih).

Kvalifikaciona struktura Banke na dan 31. decembra 2010. i 2009. godine bila je sljedeća:

	Broj radnika	U %	Broj radnika	U %
Magistar	4	3	2	2
Visoka stručna sprema	75	48	66	47
Viša stručna sprema	15	10	17	12
Bechelor	9	6	8	6
Srednja stručna sprema	52	33	45	32
Kvalifikovan			1	1
	155	100	139	100

Članovi Odbora direktora, na dan 31. decembra 2010. godine su:

Ime i prezime	Funkcija
Sigilfredo Montinari	Predsjednik
Božana Kovačević	Zamjenik predsjednika
Snježana Pobi	Član
Renata Vinković	Član
Esad Zaimović	Član

Članovi Odbora za upravljanje kreditnim rizikom, na dan 31. decembra 2010. godine, su:

Ime i prezime	Funkcija
Renata Vinković	Predsjedavajući
Esad Zaimović	Član
Snježana Pobi	Član

Članovi Odbora za reviziju, na dan 31. decembra 2010. godine, su:

Ime i prezime	Funkcija
Marko Žigmund	Predsjedavajući
Božana Kovačević	Član
Jovan Papić	Član

103

Na dan 31. decembra 2010. godine Glavni izvršni direktor je gospodin Esad Zaimović.

Na dan 31. decembra 2010. godine Glavni interni revizor je gospodin Veselin Ivanović.

PODACI O SASTAVU ODBORA DIREKTORA, ODBORA ZA UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM, ODBORA ZA REVIZIJU, GLAVNOM IZVRŠNOM DIREKTORU I DIREKTORU ODELJENJA INTERNE REVIZIJE BANKE

Članovi Odbora direktora, na dan 31. decembra 2010. godine su:

Ime i prezime	Funkcija
Sigilfredo Montinari	Predsjednik
Božana Kovačević	Zamjenik predsjednika
Snježana Pobi	Član
Renata Vinković	Član
Esad Zaimović	Član

Članovi Odbora za upravljanje kreditnim rizikom, na dan 31. decembra 2010. godine, su:

Ime i prezime	Funkcija
Renata Vinković	Predsjedavajući
Esad Zaimović	Član
Snježana Pobi	Član

Članovi Odbora za reviziju, na dan 31. decembra 2010. godine, su:

Ime i prezime	Funkcija
Marko Žigmund	Predsjedavajući
Božana Kovačević	Član
Jovan Papić	Član

Na dan 31. decembra 2010. godine Glavni izvršni direktor je gospodin Esad Zaimović.

Na dan 31. decembra 2010. godine Glavni interni revizor je gospodin Veselin Ivanović.

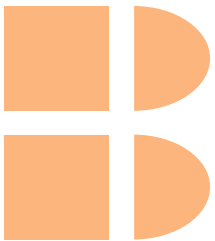

POKAZATELJI POSLOVANJA BANKE NA DAN 31. DECEMBRA 2010. GODINE

Pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2010. i 2009. godine su bili sljedeći:

Ostvareni pokazatelji poslovanja	2010.	2009.
Osnovni kapital	EUR 20,916 hiljada	EUR 19,776 hiljada
Dopunski kapital	-	-
Sopstvena sredstva	EUR 20,916 hiljada	EUR 19,776 hiljada
Ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva	EUR 108,477 hiljade	EUR 70,197 hiljade
Koeficijent solventnosti	15.54%	21.58%
Povraćaj na prosječnu aktivu	1.13%	1.21%
Povraćaj na prosječni kapital	6.16%	5.33%

4.] O Banci

Rukovodstvo banke i organizaciona struktura

Odbor direktora

Sigilfredo Montinari, Predsjednik
Božana Kovačević, Zamjenik predsjednika
Snježana Pobi, član
Renata Vinković, član
Esad Zaimović, član

Odbor za reviziju

Marko Žigmund, Predsjednik
Božana Kovačević, član
Jovan Papić, član

Odbor za upravljanje kreditnim rizikom

Renata Vinković, Predsjednik
Esad Zaimović, član
Snježana Pobi, član

Izvršni direktori

Esad Zaimović, Glavni izvršni direktor za poslove organizacije i koordinacije
Aleksandar Mitrović, Izvršni direktor za poslove finansija i informatike
Jelena Vuletić, Izvršni direktor za poslove upravljanja rizicima
Ana Golubović, Izvršni direktor za komercijalne poslove

Glavni interni revizor

Veselin Ivanović

Ovlašćeno lice za sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Mirjana Jovanović

Služba administrativnih i kadrovskih poslova

Boban Ličina

Odeljenje za praćenje usklađenosti poslovanja banke sa propisima (Compliance)

Slavko Rakočević

Šef sigurnosti informacionog sistema

Haris Dizdarević

Sektori

Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima, Esad Zaimović CEO

Sektor finansija i informatike, Aleksandar Mitrović

Sektor rizika, Jelena Vuletić

Sektor komercijale, Ana Golubović

Mreža poslovnica

PODGORICA - Head office, Josipa Broza Tita, broj 67

PODGORICA, Slobode broj 19

PODGORICA - Vektra, Bulevar revolucije, broj 2A

PODGORICA - Blok VI, Đoka Miraševića M3

TUZI, Tuzi bb

NIKŠIĆ, Save Kovačevića broj 6

BIJELO POLJE, Slobode bb

BAR, Maršala Tita, broj 15

BUDVA, Mediteranska, broj 4

CETINJE, Bajova, broj 74

KOTOR, Shopping Center Kamelija - Trg Mata Petrovića

TIVAT, 21. novembra, broj 21

HERCEG NOVI, Njegoševa, broj 52

BERANE, Mojsija Zečevića bb

